หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี

จังหวัดมุกดาหาร



หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร

จัดพิมพ์ จังหวัดมุกดาหาร

ผู้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล

๑. ดร.สุรจิตต์ จันทรสาขา

ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดมุกดาหาร

เนื้อหาบางส่วนอ้างอิงจาก **หนังสือ "เมืองมุกดาหาร" ปี ๒๕๔๓**

๒. นางมัลลิกา โภคสวัสดิ์

อาจารย์พิเศษวิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร

อดีตรองนายกเทศมนตรี เมืองมุกดาหาร

อดีตอาจารย์ ๓ ระดับ ๙

เนื้อหาบางส่วนอ้างอิงจาก **หนังสือ "วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดมุกดาหาร" ปี ๒๕๔๔**

พิมพ์ครั้งที่ ครั้งที่ ๑

ดำเนินการพิมพ์ บริษัท เจ-บิ๊คส์ เทรดดิ้ง จำกัด

ISBN 978-974-458-693-3





คำปรารภผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาประเทศในหลากหลายมุมมอง หลากหลายมิติ เช่นเดียวกับจังหวัดมุกดาหาร ที่กำลังพัฒนาเมืองอย่างก้าวกระโดด ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ภูมิประเทศ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด ที่ขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์ "เมืองการค้าทันสมัย เกษตรคุณภาพสูง การท่องเที่ยวชายโขง เชื่อมโยงอาเซียน" โดยมุ่งเน้นความสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในทุกมิติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นปีครบรอบการก่อตั้งเมืองมุกดาหาร ๒๕๐ ปี ดังนั้น จังหวัดมุกดาหารจึงจัดทำ ***"หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร"*** ขึ้น เพื่อรำลึกถึงประวัติศาสตร์ของจังหวัดมุกดาหารตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งมีเหตุการณ์สำคัญต่างๆ มากมาย อีกทั้งมีเป้าหมายให้หนังสือเล่มนี้เป็นอนุสรณ์ในการก่อตั้งเมือง ๒๕๐ ปี ของจังหวัดมุกดาหาร สื่อกลางที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อไปในอนาคต

"หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร" เล่มนี้จะเป็นสื่อกลางบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดมุกดาหารซึ่งประกอบด้วยวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่คอยต้อนรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้มาเยือนจังหวัดมุกดาหาร พร้อมสัมผัสมนต์เสน่ห์เมืองสำราญชายโขง ซึ่งมีสะพานมิตรภาพ ๒ (มุกดาหาร - สะหวันนะเขต) เป็นสะพานเศรษฐกิจเชื่อมผู้คนมากกว่าครึ่งโลกเข้าไว้ด้วยกัน

(นายวีระชัย นาคมาศ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร
วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง | **หน้า**

เรื่อง | **หน้า**

เมืองมุกดาหาร ในอดีต

สมัยราชอาณาจักรเวียงจันทน์ เมื่อราว ปี พ.ศ. ๒๒๓๓ (ตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา) ในนครเวียงจันทน์มี พระครูโพนเสม็ก ซึ่งเป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่มีผู้นิยมนับถือมาก เล่าลือกันว่าท่านมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ สามารถเดินบนน้ำและดำดินได้ จนมีสานุศิษย์เพิ่มขึ้นมากมาย กษัตริย์เวียงจันทน์ กล่าวหาว่าท่านจะตั้งตัวเป็นใหญ่ในแผ่นดินจึงคิดจะกำจัดท่าน ท่านจึงได้พาสานุศิษย์ ประมาณ ๓,๐๐๐ คน หลบหนีราชภัยจากนครเวียงจันทน์อพยพหนีลงมาตามลำน้ำโขง ได้พำนักอยู่เพื่อบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุพนม และพระธาตุอิงฮัง (ในดินแดนลาวปัจจุบัน) ถึง ๔ - ๕ ปี ได้ถวายข้าโอกาส (ข้าทาส) ไว้ดูแลองค์พระธาตุทั้งสองแห่ง ต่อมา สานุศิษย์ของท่านได้แยกย้ายกันไปพำนักและตั้งบ้านตั้งเมืองอยู่ตามสองฝั่งโขง คือ



• **ท้าวสุด** นำผู้คนอพยพลงไปตามลำน้ำโขงตั้งเป็นเมืองโขง ซึ่งปัจจุบันอยู่ในดินแดนลาว

• **จารย์แก้ว หรือ เจ้าแก้วมงคล** จากราชวงศ์เวียงจันทน์อพยพลงไปตามลำน้ำโขง และแม่น้ำมูลตั้งเมืองท่งเป็นเมืองสุวรรณภูมิ (อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดในปัจจุบัน) ซึ่งต่อมาได้แยกเป็นเมืองร้อยเอ็ด มหาสารคาม ชนบท ขอนแก่น หนองหาร พุทไธสง ฯลฯ

• **จารย์มั่น** อพยพลงไปตามลำน้ำโขงตั้ง เมืองสาลวัน ปัจจุบันอยู่ในดินแดนลาว

• **เจ้าจันทรสุริยวงษ์** จากราชวงศ์เวียงจันทน์ไปตั้งอยู่ บ้านหลวงโพนสิมใกล้พระธาตุอิงฮังฝั่งโขงตะวันออก



ครั้นถึง พ.ศ. ๒๓๑๓ เจ้าจันทกินรี บุตรเจ้าจันทรสุริยวงษ์ ได้พาไพร่พลอพยพจากบ้านหลวงโพนสิม ฝั่งโขงตะวันออกข้ามโขงมาตั้งบ้านตั้งเมืองอยู่ทางฝั่งโขงตะวันตก บริเวณปากห้วยบังมุก พบเมืองร้าง วัดร้าง และได้พบพระพุทธรูป ๒ องค์อยู่ใต้ต้นโพธิ์ริมฝั่งโขง องค์ใหญ่เป็นพระพุทธรูปก่ออิฐถือปูน (ได้ขนานนามพระพุทธรูปองค์นี้ว่าพระเจ้าองค์หลวง) ซึ่งได้เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองตลอดมาถึงปัจจุบัน ส่วนพระพุทธรูปองค์เล็กเป็นพระพุทธรูปที่หล่อด้วยเหล็กเนื้อดี ชาวบ้านจึงเรียกพระพุทธรูปองค์นี้ว่าพระเหล็ก ต่อมาได้สร้างโบสถ์และพระวิหารขึ้นในบริเวณวัดร้างเดิมริมฝั่งโขง อัญเชิญพระพุทธรูปทั้งสององค์ขึ้นไปประดิษฐานไว้บนพระวิหาร ต่อมาปรากฏว่าพระพุทธรูปองค์เล็กที่หล่อด้วยเหล็กกลับลงไปประดิษฐานอยู่ใต้ต้นโพธิ์อย่างเดิม เมื่ออัญเชิญขึ้นไปไว้บนพระวิหารอีกก็นำกลับลงประดิษฐานอยู่ใต้ต้นโพธิ์อีกหลายครั้งหลายหน จนในที่สุดพระพุทธรูปเหล็กองค์นั้นค่อยๆ จมหายลงไปใต้ดินริมฝั่งโขง ชาวเมืองจึงได้สร้างแท่นสักการะครอบไว้บริเวณนั้น และได้ขนานนามพระพุทธรูปว่า “พระหลุบเหล็ก” และได้สร้างวัดขึ้นบริเวณวัดร้างเดิมและขนานนามว่า “วัดศรีมุงคุณ” หรือวัดศรีมงคลใต้ ซึ่งเป็นพระอารามหลวงของจังหวัดมุกดาหารในปัจจุบัน


ณ ที่นี้
เคยมีผู้พบ
"พระหลุบเหล็ก"
เมื่อ พ.ศ. 2313 เจ้ากินรีได้มาสร้างเมืองมุกดาหารพร้อมกับได้สร้างโบสถ์
วัดศรีมงคลใต้ขึ้น และในขณะก่อสร้างได้พบพระเมาลีพระพุทธรูปเหล็กจมอยู่ใต้พื้นดิน
(บริเวณศาลเจ้าแม่สองนางพี่น้องในปัจจุบัน) จึงขุดไปประดิษฐาน ณ โบสถ์วัดศรีมงคลใต้
แต่พอรุ่งขึ้น พระพุทธรูปเหล็กองค์นั้น ก็กลับมาประดิษฐานอยู่ที่เดิมที่พบในครั้งแรกอีก
ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่า "พระหลุบเหล็ก"



บริเวณวัดร้างริมฝั่งโขง ยังมีต้นตาล ๗ ยอด ซึ่งเวลากลางคืนได้มีผู้พบเห็นแก้วดวงหนึ่งสีสดใสเปล่งแสงเป็นประกายแวววาวเสด็จ (ลอย) ออกจากต้นตาล ๗ ยอด จวบจนใกล้รุ่งสว่างแก้วดวงนั้นจึงเสด็จกลับมาที่ต้นตาล ๗ ยอด หลายครั้งหลายหน เจ้าจันทกินรีเห็นเป็นศุภนิมิตอันดีจึงให้ขนานนามแก้วดวงนั้นว่า "แก้วมุกดาหาร" เนื่องจากมีผู้พบเห็นไข่มุกอยู่ในหอยกาบ (หอยกี้) ในลำน้ำโขงบริเวณดังกล่าว เจ้าจันทกินรีจึงประกาศขนานนามเมืองที่ตั้งขึ้นใหม่นี้ว่า "เมืองบังมุก" เพราะตั้งอยู่ปากห้วยบังมุกริมฝั่งโขง ตั้งแต่เดือน ๔ ปีกุน จุลศักราช ๑๑๓๒ (พ.ศ. ๒๓๑๓) อาณาเขตของเมืองมุกดาหารครอบคลุมทั้งสองฝั่งโขงจนจดดินแดนญวน จึงเสมือนหนึ่งเป็นรัฐๆ หนึ่งในสองฝั่งโขง

ครั้นถึงสมัยกรุงธนบุรี เมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชของชาติไทยขึ้นและได้แผ่แสนยานุภาพขึ้นมาถึงแถบลุ่มแม่น้ำโขง จนถึง พ.ศ. ๒๓๒๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกและเจ้าพระยาสุรสีห์(พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ และสมเด็จพระราชวังบวรสุรสิงหนาท) ยกกองทัพขึ้นมาปราบปรามและรวบรวมหัวเมืองใหญ่น้อยในสองฝั่งโขง ตั้งแต่นครจำปาศักดิ์จนถึงนครเวียงจันทน์และหลวงพระบาง รวมอยู่ในราชอาณาจักรของกรุงเทพมหานคร (กรุงธนบุรี) เมืองบังมุกจึงรวมอยู่ในข้าขอบขัณฑสีมาของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ครั้นนั้นเป็นต้นมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ "เจ้าจันทกินรี" เป็น "พระยาจันทรศรีสุราชอุปราชามันธาตุราช" เจ้าเมืองมุกดาหารคนแรก และพระราชทานนามเมืองว่า "เมืองมุกดาหาร" ตามที่ขอพระราชทาน

การปกครอง ของเมืองมุกดาหาร ในอดีต

瀾沧江 ແມ່ນ້ຳຂອງ แม่น้ำโขง ទន្លេធំ Cửu Long



การปกครองของเมืองมุกดาหารในอดีตเสมือนรัฐๆ หนึ่งที่ มีอาณาเขตกว้างใหญ่ในสองฝั่งโขงจนจดดินแดนของญวนหรือเวียดนาม เสมือนหนึ่งประเทศราชขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร ทั้งอนุโลมให้ปกครองตามธรรมเนียมโบราณแบบลาวล้านช้าง ซึ่งมีเจ้าเมือง อุปฮาด ราชวงษ์ ราชบุตร และผู้ช่วยราชการเมืองเป็นกรมการเมืองชั้นผู้ใหญ่ พร้อมด้วยตำแหน่งท้าวเพี้ยกรมการเมืองอีก ๑๒ ตำแหน่ง คือ เมืองแสน เมืองจันทน์ เมืองซ้าย เมืองขวา เมืองกลาง ซาเนตร ซานนท์ ซาบัณฑิต เมืองคุก เมืองฮาม นาเหนือ นาใต้ ฯลฯ โดยเมืองจันทน์ดูแลบ้านเมืองทางใต้, เมืองแสนดูแลบ้านเมืองทางเหนือ, เมืองซ้าย เมืองขวาและเมืองกลางเป็นแม่ทัพคุมกำลัง, ซาเนตรซานนท์ และซาบัณฑิตดูแลงานเกี่ยวเอกสาร, เมืองคุกและเมืองฮามดูแลนักโทษ, นาเหนือและนาใต้มีหน้าที่เก็บส่วยภาษีข้าวเปลือกขึ้นฉางไว้ใช้ในราชการ, เจ้าเมืองและกรมการเมืองเป็นทั้งแม่ทัพเป็นทั้งทหารและตำรวจเป็นทั้งผู้พิพากษาตัดสินคดีความ เจ้าเมืองและกรมการเมืองไม่มีเงินเดือน จึงต้องเก็บส่วยสาอากรเข้าคลังเมือง เงินส่วยส่วนหนึ่งเป็นส่วยและราชบรรณาการส่งต่อกรุงเทพมหานคร ส่วนที่เหลือเจ้าเมืองกรมการเมืองจะแบ่งปันกันตามตำแหน่ง

ส่วยสาภาษีอากร

เมืองมุกดาหารเก็บส่วยจากชายฉกรรจ์คนละ ๒ บาท จากการสักเลข (สำรวจสำมะโนครัว) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๒ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ เมืองมุกดาหารมีชายฉกรรจ์ ๘ พันคน (เมืองอุบลราชธานีและเมืองขอนแก่น สักเลขได้ ๖ พันคน) หากไม่มีเงินเสียส่วยชายฉกรรจ์ต้องหาสิ่งของพื้นเมือง เช่น เร่ว (หมากแหน่ง), สีผึ้ง, ฝ้ายหรือของป่า เช่น งาช้าง, นอแรด, เขากวาง, หนังสัตว์มาตีราคาเป็นเงินแทนส่วย

ภาษีอื่นๆ เช่น ยาสูบเก็บภาษีร้อยชักสิบ, เกลือเก็บภาษีร้อยชักสิบ, ปลาบึกเก็บภาษี ๒๔ ชัก ๘ เช่น ผู้ใดจับปลาบึกในลำน้ำโขงได้ ต้องแบ่งปลาบึกออกเป็น ๒๔ ส่วน แล้วแบ่งให้กรมการเมือง ๘ ส่วน ส่วนฝิ่นมีชาวจีนเป็นเจ้าภาษีฝิ่น เสียภาษีฝิ่นเดือนละ ๒ ตำลึง (๘ บาท)



กวาดต้อนผู้คนจากฝั่งโขงตะวันออก

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๙ เจ้าอนุวงษ์เวียงจันทน์ซึ่งเป็นประเทศราชขึ้นกับกรุงเทพมหานครได้ยกกองทัพลงไปกวาดต้อนผู้คนจนถึงเมืองนครราชสีมา เพื่อกวาดต้อนไปยังนครเวียงจันทน์ กองทัพกรุงเทพฯ จึงต้องยกกองทัพขึ้นมาปราบปรามและได้เกณฑ์กองทัพเมืองหนองคาย, นครพนม, มุกดาหาร, เขมราฐ, ยโสธร, อุบลราชธานี ฯลฯ



ให้ยกกำลังข้ามแม่น้ำโขงไปกวาดต้อนผู้คนคือ พวกผู้ไทย, ข่า, กะโซ่, กะเลิง, แสก, ย้อ, โย้ย จากเมืองวัง, เมืองเซโปน, เมืองพิน, เมืองนอง ฯลฯ ทางฝั่งโขงตะวันออกจนจดดินแดนญวนหรือเวียดนามให้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ทางฝั่งโขงตะวันตก เช่น ที่เมืองสกลนคร, กาฬสินธุ์, นครพนม, มุกดาหาร ฯลฯ เพื่อไม่ให้เป็นกำลังแก่ฝ่ายเวียงจันทน์





แบ่งเขตแดนกับเมืองนครพนม ที่หน้าองค์พระธาตุพนม

เมืองมุกดาหารแบ่งเขตแดนกับเมืองนครพนมที่หน้าองค์พระธาตุพนม โดยให้ทั้งสองเมืองดูแลองค์พระธาตุพนมร่วมกัน ผู้คนพลเมืองรอบๆ องค์พระธาตุพนมถือว่าเป็นข้าโอกาส (ข้าทาส) องค์พระธาตุพนม ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียส่วย (ภาษี, อากร) แต่ต้องถูกเกณฑ์แรงงานและสิ่งของ เช่น อิฐ, ปูน, กรวด, ทรายเพื่อบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุพนม

เจ้าเมืองมุกดาหารในลำดับที่ ๒ คือ พระยาจันทรสุริยวงษ์ (กิ่ง) ซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองมุกดาหารระหว่าง พ.ศ. ๒๓๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๓๘๓ ได้เคยไปบูรณปฏิสังขรณ์และสร้างพัทธสีมาไว้ในวัดพระธาตุพนม

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๙ เจ้าอนุวงษ์เวียงจันทน์, พระบรมราชา (สุตตา) เจ้าเมืองนครพนม และพระยาจันทรสุริยวงษ์ (กิ่ง) เจ้าเมืองมุกดาหาร ได้ร่วมกันสร้างถนนและสะพานจากริมฝั่งโขงไปยังองค์พระธาตุพนม ซึ่งพงศาวดารเวียงจันทน์ได้บันทึกไว้ว่า " **ศักราช ได้ ๑๖๘ ปียี่ เจ้าอนุวงษ์เวียงจันทน์, เจ้าเมืองละครแลบังมุกได้สร้างขัววัด พระธาตุ...**"

ในปีเดียวกันเจ้าเมืองมุกดาหารได้สร้างพัทธสีมาขึ้นไว้ในวัดพระธาตุพนม โดยได้มีแผ่นศิลาจารึกไว้ว่า "..**ศักราช ๑๖๘ ปีฮวายยี่ เจ้าพญาจันทรสุริยวงษ์ เมืองมุกดาหารกับทั้งปุตตนัตตาภริยา มีอัครมหาเสนาเจ้าใหญ่ทั้งปวง มีปัสสารทสัทธา ในวรศาสนาอันล้ำยิ่ง จึงให้พญาหลวงเมืองจันทร์ขึ้นมาปัคคัยหะกับขุนโอกาสพร้อมกันโมทนาเจ้าสังฆราชกับทั้งอัตตาเวสิกพร้อมกันริจนสิมมาสืบฮอยมืออรหันตาเจ้า ขอให้ได้ดังใจ จงนิพพานปัจจัยโยโหตุ**"

เจ้าจากราชวงศ์เวียงจันทน์ เคยเป็นเจ้าเมืองมุกดาหาร

ในสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าหนู โอรสเจ้าอุปราช (ติสสะ) จากราชวงศ์เวียงจันทน์ ซึ่งไปสวามิภักดิ์และรับราชการอยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นเจ้าเมืองมุกดาหาร เพราะมีพระราชประสงค์ที่จะไม่ให้ลูกหลานเจ้าอนุวงษ์เวียงจันทน์กลับไปฟื้นฟูนครเวียงจันทน์ขึ้นมาอีก จึงสถาปนาเจ้าหนูเป็น **เจ้าจันทรเทพสุริยวงษ์ดำรงรัฐสีมามุกดาหาราธิบดี** เจ้าเมืองมุกดาหาร ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๐๘ ถึง พ.ศ. ๒๔๑๒ พระราชทานเครื่องยศเสมือนหนึ่งเจ้าเมืองประเทศราช คือถาดหมากทองคำแปดเหลี่ยม เครื่องในทองคำสำรับหนึ่ง, คนโททองคำสำรับหนึ่ง, ประคำทองคำสายหนึ่ง, กระโถนทองคำหนึ่ง, กระบี่ทองคำหนึ่ง, ปืนคาบศิลาคอลายท้ายตลับหนึ่ง, เสื้อและหมวกตุ้มปี่ทรงประพาสเครื่องทองลงยาหนึ่ง, โต๊ะเงินสี่เท้าคาวหนึ่ง หวานหนึ่ง, เสื้อเยียรบับหนึ่ง, เสื้อโหมดเทศหนึ่ง, ผ้าส่านหนึ่ง, แพรขาวเพลาะหนึ่ง, ผ้าปูมเขมรสามผืน, แคร่หามหนึ่ง, นาฬิกาทุ่มโมงหนึ่ง เป็นเครื่องยศบรรดาศักดิ์ เมืองมุกดาหารจึงต้องทูลเกล้าฯ ถวายราชบรรณาการต้นไม้ทอง, ต้นไม้เงินต่อกรุงเทพฯ เสมือนหนึ่งหัวเมืองประเทศราช เป็นประเพณีต่อมาทุกปี แต่เจ้าจันทรเทพฯ ดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองมุกดาหารอยู่ได้เพียง ๔ - ๕ ปี ก็ถูกกรมการเมืองและชาวเมืองมุกดาหารฟ้องกล่าวโทษจึงถูกถอดออกจากตำแหน่งเจ้าเมืองมุกดาหารและถูกถอดยศบรรดาศักดิ์ลงเป็นเจ้าหนูตามเดิม





วัดศาสนาคริสต์ริมฝั่งโขงเมืองมุกดาหาร

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ องค์การศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก โดยบาทหลวง **โปรดม** จากกรุงเทพฯ ได้ส่ง**บาทหลวง ซาร์เวียร์ เกโก้** (Xavier Geogo) ออกมาเผยแพร่คริสต์ศาสนาในหัวเมืองภาคอีสานเป็นครั้งแรก และได้ตั้งวัดศาสนาคริสต์ขึ้นเป็นวัดแรกที่เมืองอุบลราชธานี ที่บ้านบุ่งกะแทว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔ ต่อมาได้ตั้งวัดศาสนาคริสต์ขึ้นริมฝั่งโขงที่บ้านสองคอน เขตเมืองมุกดาหารเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๘ และได้ตั้งวัดที่บ้านหนองแสง เขตเมืองนครพนม และที่บ้านท่าแร่ เขตเมืองสกลนครอีก

เมืองมุกดาหารต้องรักษาด่านทางเขตแดน และออกศึกสงคราม

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๗ เมืองมุกดาหารได้ถูกเกณฑ์ให้เข้าร่วมกับกองทัพจากกรุงเทพฯ เพื่อยกทัพไปปราบฮ่อที่ทุ่งเชียงคำ (ทุ่งไหหิน) แขวงเชียงขวางฝั่งโขงตะวันออก เมืองมุกดาหารได้ถูกเกณฑ์ไพร่พล ๒๙๕ คน ช้าง ๔ เชือก, ม้า ๑๐ ตัว, โคต่าง ๘๐ ตัว, ปืนคาบศิลา ๑๕๒ กระบอก, ดินดำ ๒๐ ชั่ง, กระสุน ๑,๓๐๐ ลูก, เรือ ๒๐ ลำ ข้าวเปลือก ๑,๕๐๐ ถัง โดยมี**ราชบุตร (เมฆ)** เป็นนายกองคุมกำลังไปสมทบกองทัพใหญ่จากกรุงเทพฯ ราชบุตร (เมฆ) ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๓๐ ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองมุกดาหาร และได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ครั้งสุดท้ายเป็น **พระยาศศิวงษ์ประวัติ (เมฆ จันทรสาขา)** ในราชการปราบทัพฮ่อครั้งนั้นไพร่พลเมืองมุกดาหารถูกกระสุนปืนตาย ๑๐ คน, สูญหาย ๑๓ คน, เสือขบ (กัด) ตาย ๔ คน, ตายเจ็บไข้ ๗๒ คน รวมตาย ๙๙ คน ช้าง ๔ เชือกยังอยู่ครบ, ม้า ๑๐ ตัว ตาย ๒, โคต่าง ๘๐ ตาย ๕๐



พ.ศ. ๒๔๒๙ เมื่อญวน (เวียดนาม) พ่ายแพ้แก่ฝรั่งเศสโดยสิ้นเชิง จนตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส พระเจ้าแผ่นดินญวนคือ **เจ้าฟ้าหามงิเวียนเทียน** ซึ่งยังทรงพระเยาว์อยู่ พร้อมด้วยผู้สำเร็จราชการและไพร่พลอีกเป็นจำนวนมาก ได้อพยพหลบหนีฝรั่งเศสเข้ามาในพระราชอาณาจักรไทยทางฝั่งโขงตะวันออก (ดินแดนลาว) ทาง**เมืองลาวกาว** ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตเวียดนาม คือ **เมืองลาวบ๋าว** (Lao bao) เข้าทางด่านติงยะเหลาเมืองเซโปนอันเป็นเขตแดนเมืองมุกดาหาร **พระยามหาอำมาตยาธิบดี (หรุ่นศรีเพ็ญ)** ข้าหลวงใหญ่และแม่ทัพไทย ได้ยกกำลังขึ้นมาบัญชาการอยู่ที่เมืองเขมราฐ แล้วสั่งให้กองทัพเมืองเขมราฐ, เมืองมุกดาหาร, เมืองนครพนม และเมืองสกลนคร ยกกองทัพออกไป ขับไล่สกัดกั้นมิให้กำลังไพร่พลพระเจ้าแผ่นดินญวนล่วงล้ำเข้ามาในเขต พระราชอาณาจักร แต่ก็ยังมีญวนบางพวกหลบหนีเข้ามาอยู่ในเขต พระราชอาณาจักร เช่น ที่เมืองสกลนคร, นครพนม และมุกดาหาร





แบ่งการปกครองภาคอีสานเป็นสองส่วน

เนื่องจากฝรั่งเศสได้เริ่มรุกล้ำเข้ามาและยึดเอาดินแดนเขมรและเวียดนามเป็นอาณานิคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) จึงเริ่มส่งข้าหลวงออกมาประจำในดินแดนภาคอีสานต่างพระเนตรพระกรรณ ครั้นถึง พ.ศ. ๒๓๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งข้าหลวงต่างพระองค์ดังนี้

๑) พระเจ้าบรมวงษ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม เป็นข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการหัวเมืองลาวพวน (อีสานเหนือ) ตั้งกองบัญชาการที่เมืองหนองคาย (ต่อมาย้ายกองบัญชาการมาตั้งที่เมืองอุดรธานี) มีอำนาจปกครองเมืองหนองคาย, เมืองหล่มศักดิ์, เมืองไชยบุรี, เมืองท่าอุเทน, เมืองนครพนม, เมืองสกลนคร, เมืองหนองหาน, เมืองกมุทาสัย (หนองบัวลำภู), เมืองโพนพิสัย, เมืองขอนแก่น, เมืองมุกดาหาร รวมทั้งเมืองทางฝั่งโขงตะวันออก (ดินแดนลาว) คือ เมืองเชียงขวาง, เมืองคำเกิด, เมืองคำม่วน และเมืองบริคัณฑนิคม และเมืองขึ้นอื่นๆ ของเมืองเหล่านี้

๒) พระเจ้าบรมวงษ์เธอ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ เป็นข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการหัวเมืองลาวกาว (อีสานใต้) ตั้งกองบัญชาการที่เมืองอุบลราชธานี มีอำนาจปกครองเมืองนครจำปาศักดิ์ อุบลราชธานี, ยโสธร, ขุขันธ์ (ศรีสะเกษ), บุรีรัมย์, ร้อยเอ็ด, กาฬสินธุ์, มหาสารคาม ฯลฯ

เจ้าเมืองมุกดาหาร

เมืองมุกดาหารมีเจ้าเมืองสืบต่อกันมาถึง ๗ คน ดังนี้

๑. พระยาจันทรศรีสุราชอุปราชามันธาตุราช (เจ้าจันทกินรี) เจ้าเมืองคนแรกระหว่าง พ.ศ. ๒๓๑๓ - ๒๓๔๗

๒. พระยาจันทรสุริยวงษ์ (กิ่ง) พ.ศ. ๒๓๔๘ - ๒๓๘๓

๓. พระจันทรสุริยวงษ์ (พรหม) พ.ศ. ๒๓๘๔ - ๒๔๐๕

๔. เจ้าจันทรเทพสุริยวงษ์ดำรงรัฐสีมามุกดาหาราธิบดี (เจ้าหนู) เจ้าจากราชวงษ์เวียงจันทน์ พ.ศ. ๒๔๐๘ - ๒๔๑๒

๕. พระจันทรสุริยวงษ์ (คำ) พ.ศ. ๒๔๑๓ - ๒๔๒๐

๖. พระจันทรสุริยวงษ์ (บุญเฮ้า) พ.ศ. ๒๔๒๑ - ๒๔๓๐

๗. พระยาศศิวงษ์ประวัติ (เมฆ จันทรสาขา) พ.ศ. ๒๔๓๑ - ๒๔๔๑



พระยาจันทรศรีสุราชอุปราชามันธาตุราช (เจ้าจันทกินรี)
เจ้าเมืองคนแรกของจังหวัดมุกดาหาร

ปรับปรุงการปกครองหัวเมือง ร.ศ.๑๑๗

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๔๑ (ร.ศ.๑๑๗) ได้มี **ข้อบังคับลักษณะการปกครองหัวเมือง ร.ศ.๑๑๗** ขึ้น กำหนดให้ยกเลิกการปกครองตามธรรมเนียมโบราณแบบดั้งเดิมของหัวเมืองในแถบลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งเคยมีตำแหน่งเจ้าเมือง อุปฮาด ราชวงษ์ ราชบุตร เป็นตำแหน่ง **ผู้ว่าราชการเมือง ปลัดเมือง ยกบัตรเมือง ฯลฯ** ให้เหมือนกันหมดทั่วราชอาณาจักร เริ่มมีการพระราชทานเงินเดือนแก่กรมการเมืองและข้าราชการทั่วประเทศ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ **ราชวงษ์(แสง) บุตรพระยาศศิวงษ์ประวัติ (เมฆ)** เจ้าเมืองมุกดาหารเป็น **พระจันทรเทพสุริยวงษา** ตำแหน่ง **ผู้ว่าราชการเมืองมุกดาหาร** ซึ่งถือว่าเป็นผู้ว่าราชการเมืองมุกดาหารคนแรก (ไม่ใช่เจ้าเมือง) ตามระบบใหม่ซึ่งเริ่มได้รับพระราชทานเงินเดือนและเป็นผู้ว่าราชการเมืองมุกดาหารคนสุดท้ายด้วย เพราะหลังจากนั้นอีก ๙ ปี เมืองมุกดาหารถูกยุบลงเป็นอำเภอมุกดาหาร ขึ้นกับจังหวัดนครพนม เนื่องจากได้มีการปรับปรุงการปกครองหัวเมือง (ภูมิภาค) ให้เป็นระบบเทศาภิบาลมีมณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน



"สองศตวรรษก่อตั้งมุกดาหาร
ร้อยตำนานเล่าขานผ่านบรรพชน
จากอำเภอลูกเต้าเหล่าพนม
เปรียบดั่งคนเบญจเพสกำลังโต"





ตราเจ้าเมืองมุกดาหาร



บุคคลสำคัญ
ทางประวัติศาสตร์

พระยาศศิวงษ์ประวัติ
(เมฆ จันทรสาขา)

เกิดเมื่อวันอาทิตย์ เดือน ๑๒ ปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๓๘๘ ในสมัยรัชกาลที่ ๓

• พ.ศ. ๒๔๒๒ ได้รับหมายตั้งเป็น ท้าวสุวรรณสาร

• พ.ศ. ๒๔๒๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นราชบุตรเมืองมุกดาหาร คุมกำลังไปรักษาด่านทางป้องกันทัพญวน บริเวณชายแดนเมืองมุกดาหารซึ่งติดกับชายแดนเวียดนาม

• พ.ศ. ๒๔๒๘ เป็นนายกองคุมกำลังเมืองมุกดาหารไปปราบฮ่อที่ทุ่งเชียงคำ สมทบกับกองทัพของพระยามหาอามาตย์ (หรุ่น ศรีเพ็ญ) และกองทัพใหญ่ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม และได้พระราชทานเหรียญปราบฮ่อ

• พ.ศ. ๒๔๓๔ รับพระราชทานสัญญาบัตรตำแหน่งเจ้าเมืองมุกดาหาร และเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรประทับพระราชลัญจกรตั้งให้เป็นพระจันทรเทพสุริยวงษา เจ้าเมืองมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๓๖ คุมกำลังเมืองมุกดาหารไปต่อสู้กับกำลังฝรั่งเศสที่มายึดเอาดินแดนทางฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง (ดินแดนลาว)

• พ.ศ. ๒๔๓๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นว่าที่ (รักษาการ) ในตำแหน่งเจ้าเมืองมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๔๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระจันทรเทพสุริยวงษา เจ้าเมืองมุกดาหาร ดำรงตำแหน่งจางวางที่ปรึกษาราชการเมืองมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๕๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศและบรรดาศักดิ์ให้เป็นอำมาตย์เอกพระยาศศิวงษ์ประวัติ ถือศักดินา ๓,๐๐๐ ไร่ ในตำแหน่งกรมการพิเศษจังหวัดนครพนม

• พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้รับพระราชทานนามสกุล จันทรสาขา



พระภักดีนุชิตร หรือพระยากำแหงสงคราม (จันทร์ อินทรกำแหง)

เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๘๘ ในสมัยรัชกาลที่ ๓

• พ.ศ. ๒๔๒๐ ถวายตัวเป็นมหาดเล็กวรเดช และได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระภักดีนุชิตร ตำแหน่งผู้ช่วยราชการเมืองนครราชสีมา

• พ.ศ. ๒๔๓๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นข้าหลวงประจำเมืองมุกดาหาร เพื่อดูแลกำกับราชการและให้คำปรึกษาแก่เจ้าเมืองมุกดาหาร เมื่อครั้งราชอาณาจักรไทยสูญเสียดินแดนทางฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง (ดินแดนลาว) ให้แก่ฝรั่งเศส

• พ.ศ. ๒๔๔๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็น พระยาสุริยเดชวิเศษฤทธิ์ ปลัดเมืองนครราชสีมา และได้เดินทางกลับนครราชสีมา

• พ.ศ. ๒๔๔๕ ได้รับพระราชทานยศและบรรดาศักดิ์เป็นพันเอก พระยากำแหงสงคราม และได้รับตราจุลจอมเกล้าชั้นที่ ๓ ตำแหน่งผู้ว่าราชการเมืองนครราชสีมา



นายพันตรีแย้ม (พระชำนาญคุรุวิทย์)
(แย้ม ภมรมนตรี)

• พ.ศ. ๒๔๒๘ รับราชการทหารม้าในกรมทหารม้ามหาดเล็ก และไปราชการสงครามปราบฮ่อที่ทุ่งเชียงคำกับกองทัพของพระบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม พร้อมได้รับยศเป็น นายร้อยโท

• พ.ศ. ๒๔๓๔ ได้รับยศเป็นนายพันตรี ได้ตามเสด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม ข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการหัวเมืองลาวพวน มาประจำอยู่ที่เมืองหนองคายพร้อมกับภรรยา

• พ.ศ. ๒๔๓๖ ฝรั่งเศสยกทัพเข้ามาบุกรุกทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง นายพันตรีแย้มไปนำกำลังทหารไทยตั้งค่ายที่เมืองมุกดาหาร บริเวณจวนผู้ว่าราชการจังหวัดและโรงเรียนมุกดาลัยในปัจจุบัน ชาวบ้านจึงเรียกบริเวณนี้ว่า ค่ายนายพันตรีแย้ม

ต่อมานายพันตรีแย้มได้รับแต่งตั้งเป็นทูตฝ่ายทหาร ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน และกลับมารับราชการเป็นอาจารย์โรงเรียนนายร้อยทหารบก ยศและบรรดาศักดิ์สุดท้าย คือ นายพันตรี พระชำนาญคุรุวิทย์ (แย้ม ภมรมนตรี)



อำมาตย์เอก พระยาสุริยเดชวิเศษฤทธิ์ หรือพระยาพิสัยอุดรกิจ (จาบ สุวรรณทัต)

• พ.ศ. ๒๔๓๑ รับราชการเป็นเสมียนในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

• พ.ศ. ๒๔๓๖ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น นายรองสุจินดา และเป็นข้าหลวงประจำเมืองสกลนคร

• พ.ศ. ๒๔๓๘ เป็นข้าหลวงมหาดไทยมณฑลอุดร

• พ.ศ. ๒๔๔๑ เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งข้าหลวงประจำเมืองมุกดาหาร

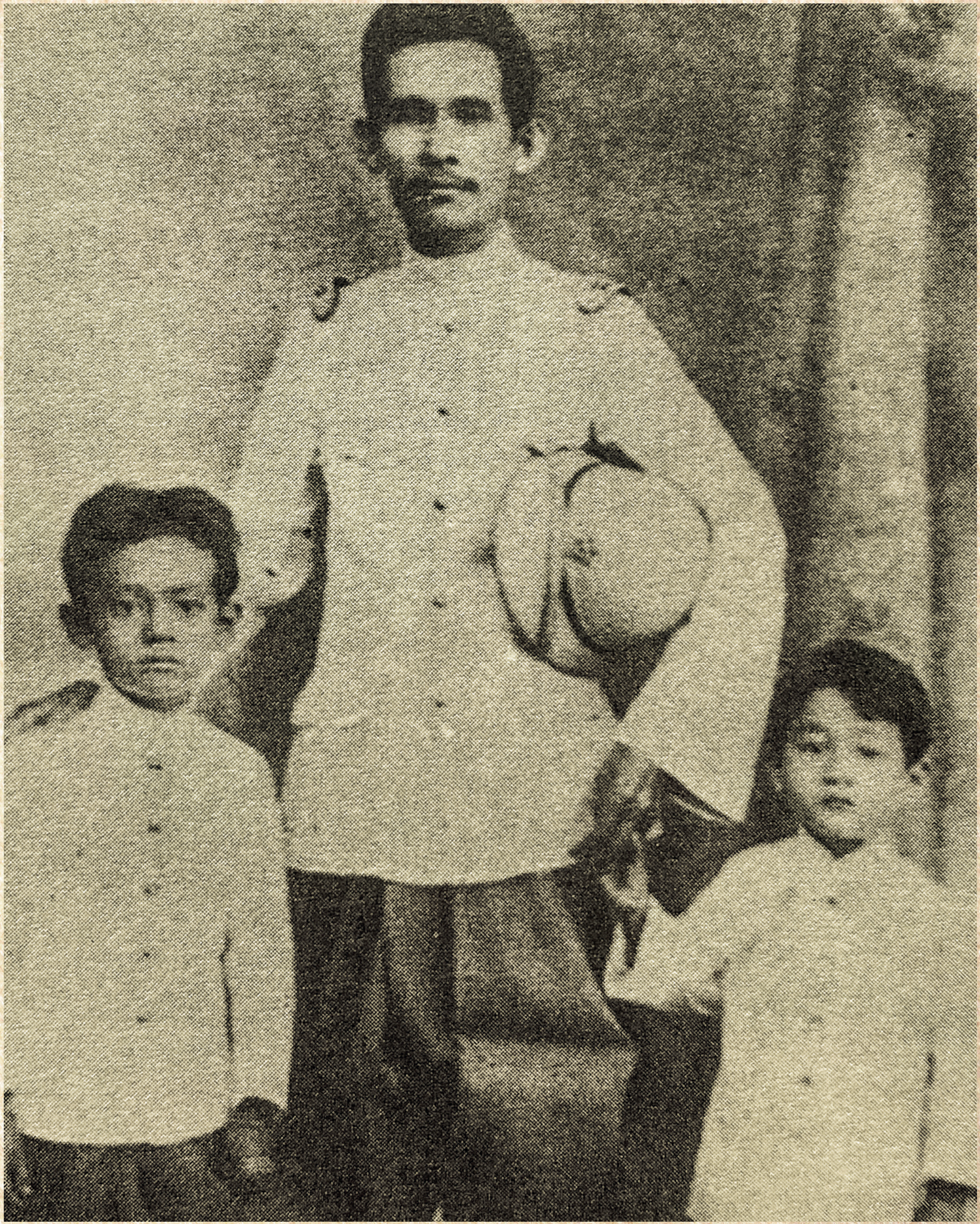
• พ.ศ. ๒๔๔๓ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เป็นพระพิสัยอุดรกิจ และเป็นผู้รั้งตำแหน่งข้าหลวงบริเวณธาตุพนม บริเวณธาตุพนมมีกองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครพนม มีอำนาจปกครองเมืองนครพนม เมืองท่าอุเทน เมืองไชยบุรีและเมืองมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๔๕ เกิดมีผีบุญตั้งตัวเป็นผู้วิเศษในแถบลุ่มแม่น้ำโขงในภาคอีสานหลายเมือง และในเมืองสุวรรณเขตฝั่งลาวก็มีผู้วิเศษผู้มีบุญเกิดขึ้น และยกกองทัพเข้ามายึดเมืองสุวรรณเขต จนฝรั่งเศสต้องปราบปรามและล้มตายไปหลายร้อยคน พระพิสัยอุดรกิจจึงต้องมาตั้งกองบัญชาการข้าหลวงประจำอยู่ ณ เมืองมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๔๖ เป็นปลัดมณฑลนครราชสีมา และรับพระราชทานสัญญาบัตรเป็น พระยาสุริยเดชวิเศษฤทธิ์

• พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นปลัดมณฑลปราจีนบุรี

• พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นปลัดมณฑลอีสานประจำจังหวัดร้อยเอ็ด



หลวงทรงสราวุธ หรือพระยาสมุทรศักดารักษ์ (เจิม วิเศษรัตน์)

• พ.ศ. ๒๔๓๔ รับราชการเป็นมหาดเล็กเวรเดช ได้ติดตามและออกมาประจำอยู่กับพระบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม ข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการหัวเมืองลาวพวนซึ่งตั้งกองบัญชาการอยู่ ณ เมืองหนองคาย

• พ.ศ. ๒๔๔๒ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น หลวงทรงสราวุธ

• พ.ศ. ๒๔๔๔ เป็นสารวัตรไปรษณีย์โทรเลขมณฑลอุดร

• พ.ศ. ๒๔๕๐ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมุกดาหารคนแรก เนื่องจากทางราชการพิจารณาเห็นว่าท่านนับถือศาสนาคริสต์ และท่านมีความรอบรู้ในภาษาฝรั่งเศสอย่างดี เมืองมุกดาหารกำลังมีปัญหากระทบกระทั่งกับบาทหลวงศาสนาคริสต์และฝรั่งเศสในฝั่งลาว ท่านจึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายอำเภอมุกดาหารคนแรกตามระบบการปกครองใหม่

• พ.ศ. ๒๔๕๓ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระบริหารราชอาณาเขต ตำแหน่งนายอำเภอมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๕๘ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการ จังหวัดหนองคาย

• พ.ศ. ๒๔๖๓ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระยาสมุทรศักดารักษ์

• พ.ศ. ๒๔๖๘ - ๒๔๗๒ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เพื่อเป็นอนุสรณ์จึงใช้นามบรรดาศักดิ์ของท่านเป็นชื่อถนนสายหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร คือ ถนนสมุทรศักดารักษ์



หลวงผดุงนิคมเขต หรือพระปทุมเทวาภิบาล (เยี่ยม เอกสิทธิ์)

• พ.ศ. ๒๔๕๓ เป็นเสมียนมหาดไทย มณฑลกรุงเก่า (อยุธยา)

• พ.ศ. ๒๔๕๕ ปลัดอำเภอกรุงเก่า

• พ.ศ. ๒๔๕๗ เสมียนตรามณฑลอุบล

• พ.ศ. ๒๔๕๘ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมุกดาหาร ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นหลวงผดุงนิคมเขต

• พ.ศ. ๒๔๖๖ ดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดหนองคาย

• พ.ศ. ๒๔๗๐ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย และได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น อำมาตย์เอก พระปทุมเทวาภิบาล

• พ.ศ. ๒๔๗๘ ดำรงตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัดอุบลราชธานี

• พ.ศ. ๒๔๘๑ ดำรงตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัดพระนคร - ธนบุรี

• พ.ศ. ๒๔๘๒ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมมหาดไทย กรมการปกครอง

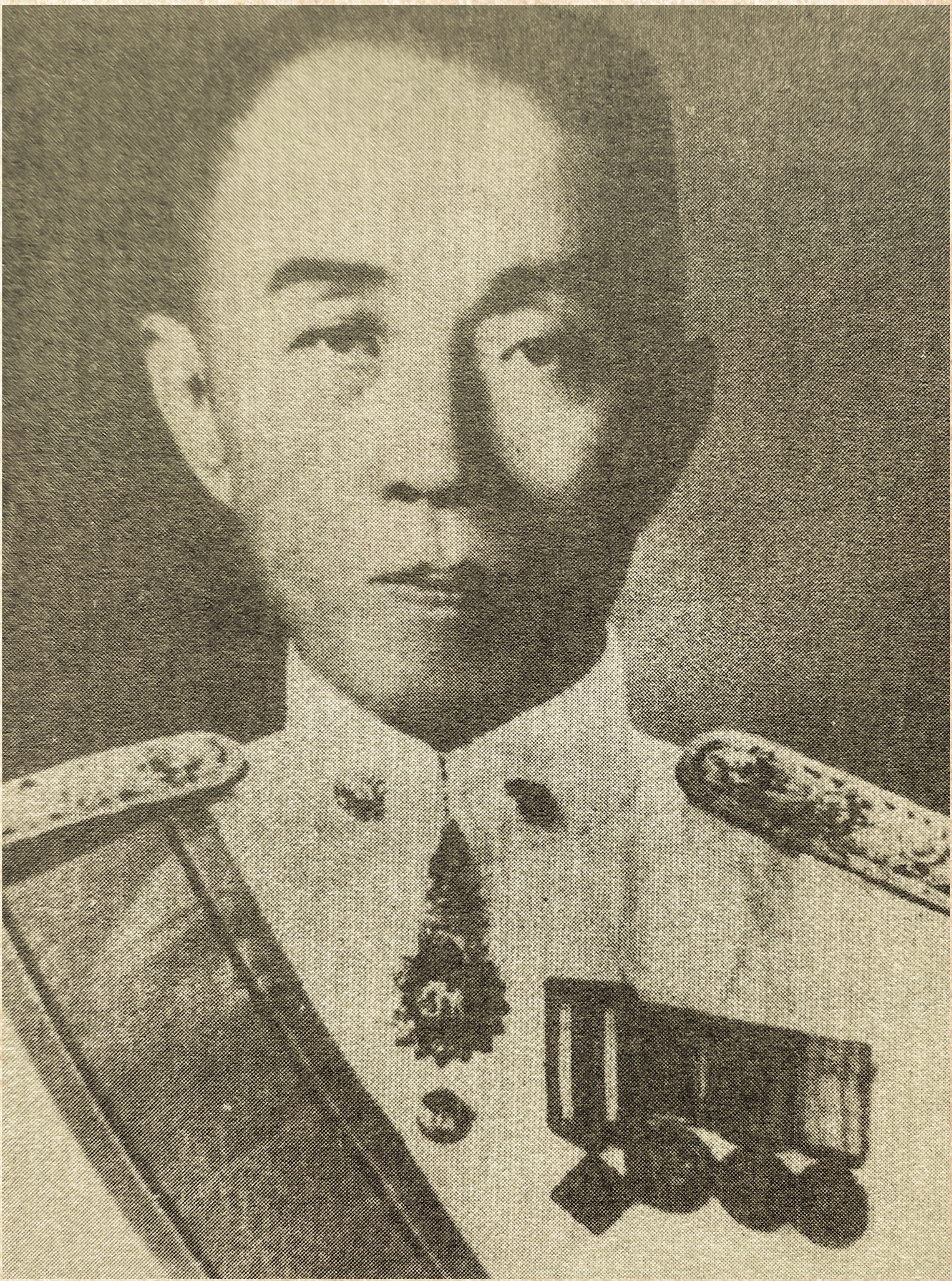
ท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ในภาษาฝรั่งเศส เดิมบรรพบุรุษของท่านเคยนับถือศาสนาคริสต์ แต่ต่อมาได้เปลี่ยนมารับถือศาสนาพุทธ จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายอำเภอมุกดาหาร และผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นเมืองชายแดนมักมีปัญหาเรื่องศาสนาและการประสานงานติดต่อกับข้าราชการฝรั่งเศสซึ่งปกครองเมืองลาวอยู่ในยุคนั้น ท่านได้สร้างสรรค์ความเจริญให้แก่บ้านเมืองไว้มากมาย ขณะดำรงตำแหน่งนายอำเภอมุกดาหารท่านมีบรรดาศักดิ์ว่า หลวงผดุงนิคมเขต เพื่อเป็นอนุสรณ์จึงใช้นามบรรดาศักดิ์ของท่านเป็นถนนสายหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร คือ ถนนผดุงนิคมเขต



รองอำมาตย์เอก หลวงวิวิธสุรการ (ถวิล เจียรมานพ)

- พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นเสมียนอำเภอเมืองระยอง
- พ.ศ. ๒๔๕๘ เป็นเสมียนอัยการมณฑลอุดร
- พ.ศ. ๒๔๖๐ เป็นปลัดฝ่ายขวาอำเภอหนองบัวลำภู
- พ.ศ. ๒๔๖๒ เป็นปลัดอำเภอวาปีปทุม
- พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นปลัดฝ่ายขวาอำเภอวังสะพุง
- พ.ศ. ๒๔๖๖ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมุกดาหาร
- พ.ศ. ๒๔๗๖ ปลัดจังหวัดนครพนม
- พ.ศ. ๒๔๗๗ ดำรงตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัดเลย
- พ.ศ. ๒๔๘๒ ดำรงตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัดอุดรธานี
- พ.ศ. ๒๔๘๘ ดำรงตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๔๘๐ ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมมหาดไทย (กรมการปกครอง)

ท่านถึงแก่อนิจกรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นอนุสรณ์จึงใช้นามบรรดาศักดิ์ของท่าน เป็นชื่อถนนสายหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร คือ ถนนวิวิธสุรการ



รองอำมาตย์เอก หลวงพิทักษ์พนมเขต (สิห์ จันทรสาขา)

• วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๒ เริ่มเข้ารับราชการในสำนักงานผู้ว่าราชการเมืองมุกดาหาร

• พ.ศ. ๒๔๔๖ ตามเสด็จพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวัฒนา ข้าหลวงต่างพระองค์ สำเร็จราชการมณฑลอุดร (อีสานเหนือ) ไปปราบปรามพวกเงี้ยวหรือกุลาที่ก่อการจลาจลที่ทุ่งหมากเฒ่า เขตเมืองหนองสูงเมืองขึ้นเมืองมุกดาหาร

• วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ดำรงตำแหน่งปลัดซ้ายอำเภอมุกดาหาร (เมื่อมีการปรับปรุงการปกครองเป็นจังหวัดและอำเภอ)

• วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๕ ดำรงตำแหน่งปลัดขวาอำเภอมุกดาหาร และได้รับประทวนตราพระราชสีห์ตั้งเป็น ขุนมุกดากิจโกศล

• วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๑ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอธาตุพนม และรับพระราชทานสัญญาบัตรเป็น รองอำมาตย์ตรี ขุนพิทักษ์พนมเขต

ได้รับพระราชทานยศและบรรดาศักดิ์เป็น รองอำมาตย์เอก หลวงพิทักษ์พนมเขต และออกรับพระราชทานบำนาญ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้เคยบริจาคที่ดินในทางราชการหลายหน เช่น สร้างสถานที่ราชการ ตัดถนน ครั้งสุดท้ายได้บริจาคที่ดินให้เป็นสนามบินอำเภอมุกดาหาร ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นศูนย์ราชการคือ ที่ตั้งศาลากลางในปัจจุบัน เพื่อเป็นอนุสรณ์ จึงใช้นามบรรดาศักดิ์ของท่าน เป็นชื่อถนนสายหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร คือ ถนนพิทักษ์พนมเขต



จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นบุตร พ.ต. หลวงเรืองเดชอนันต์ (ทองดี ธนะรัชต์) ปู่ชื่อหลวงชำนาญอักษร (เงิน ธนะรัชต์) ย่าชื่อทองอยู่ มารดาชื่อจันทิพย์ เป็นชาวมุกดาหาร ตาชื่อท้าวสีหาวงษ์ ยายชื่อคำหอม ในสกุลวงษ์หอม

ในชีวิตราชการทหารของท่านเคยออกศึกสงครามในยุทธภูมิสนามรบ เพื่อชาติบ้านเมือง ป้องกันอริราชศัตรูหลายครั้งหลายหน รักษาความสงบของบ้านเมืองเทิดทูนพระมหากษัตริย์และราชบัลลังก์ ทำการปฏิวัติเพื่อปรับปรุงและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จนได้รับตำแหน่งทางทหารเป็นผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและอธิบดีกรมตำรวจ ได้รับยศสูงสุดเป็น จอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ และพลตำรวจเอก ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่น้อยคนนักที่จะได้รับคือ เสนางคบดี และนพรัตนราชวราภรณ์ ตำแหน่งครั้งสุดท้ายของท่านคือ นายกรัฐมนตรี ถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ รวมอายุ ๕๕ ปี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของชาวอีสานและชาวมุกดาหาร

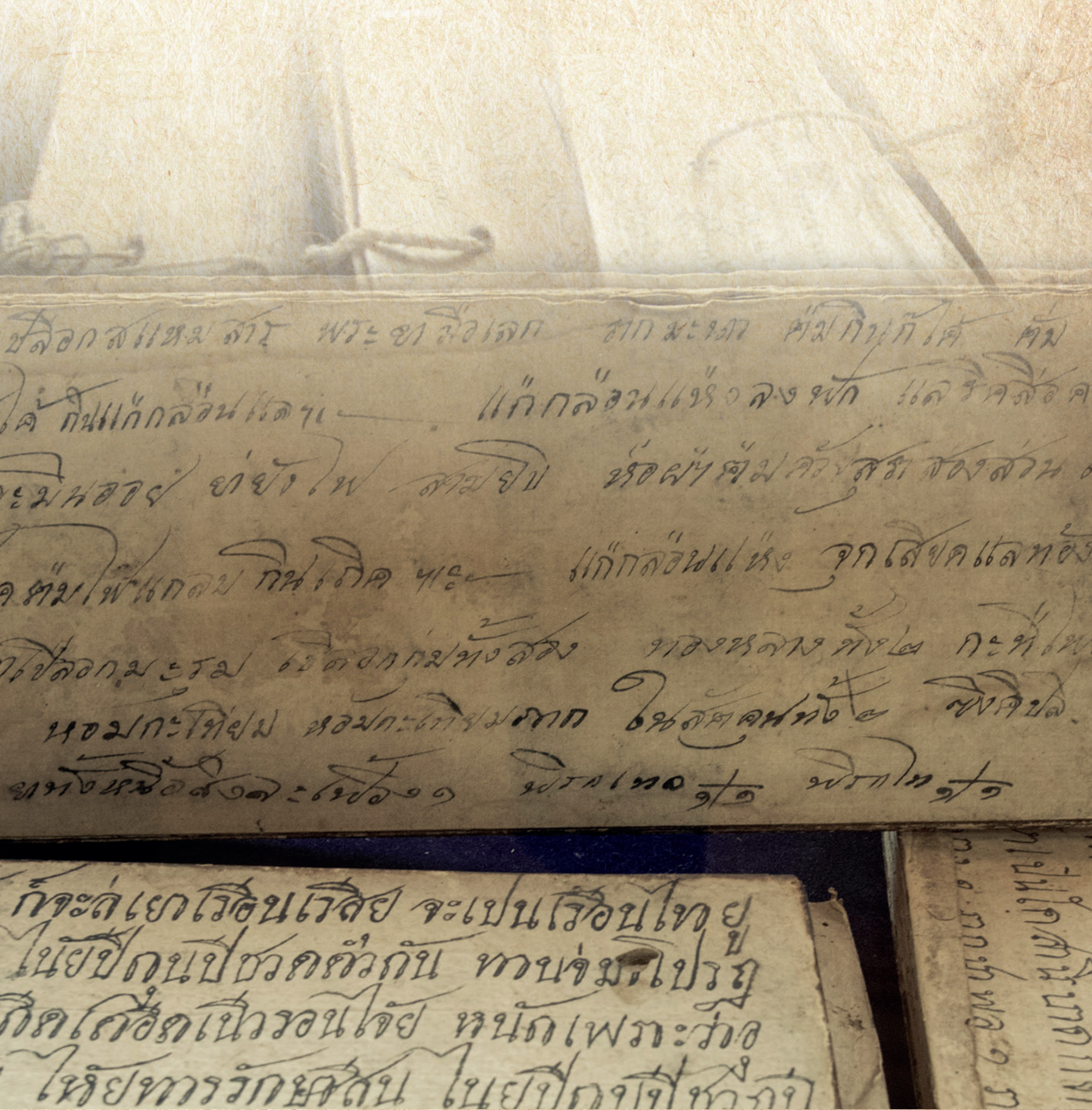


กลุ่มชาติพันธุ์ ๘ เผ่าพันธุ์ ในจังหวัดมุกดาหาร

จังหวัดมุกดาหารเคยเป็นเมืองมาก่อนถึง ๑๓๗ ปี ต่อมาเมื่อมีจัดระบบการปกครองส่วนภูมิภาคเป็นจังหวัดและอำเภอ จึงถูกยุบเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดนครพนมถึง ๗๕ ปี



ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดมุกดาหารเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ รวมเวลาตั้งแต่ตั้งบ้านตั้งเมืองมา (พ.ศ. ๒๓๑๓) จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๓) รวม ๒๕๐ ปี จึงมีกลุ่มชาติพันธุ์มากมายหลายเผ่าพันธุ์คือ



กลุ่มชาวอีสาน

เป็นชาวไทยกลุ่มใหญ่เช่นเดียวกับชาวไทยอีสานในจังหวัดอื่นๆ อีกหลายจังหวัด ซึ่งอพยพลงมาตามลำน้ำโขงตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๓๓ (สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช) เมื่อท่านพระครูโพนเสม็กนำสานุศิษย์จากราชอาณาจักรล้านช้างอพยพลงมาตามลำน้ำโขงตั้งเป็นเมืองมุกดาหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑ แล้วเข้ารวมอยู่ในราชอาณาจักรกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๑



ชาวไทยอีสาน

กลุ่มชาวผู้ไทย

เดิมชาวผู้ไทยมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในแคว้นสิบสองจุไทยและสิบสองปันนา (ดินแดนส่วนเหนือของลาว และเวียดนาม) ซึ่งอยู่ติดต่อกับดินแดนภาคใต้ของจีน จนถึงสมัยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช แห่งราชอาณาจักรเวียงจันทน์ได้มีหัวหน้าชาวผู้ไทยชื่อ พระศรีวรราช มีความดีความชอบในการปราบกบฏในนครเวียงจันทน์จนสงบราบคาบ กษัตริย์เวียงจันทน์จึงได้ปูนบำเหน็จ โดยได้พระราชทานพระราชธิดาชื่อ เจ้านางช่อฟ้า ให้เป็นภรรยา ในกาลต่อมาจึงได้แต่งตั้งให้บุตรซึ่งเกิดจากพระศรีวรราชและเจ้านางช่อฟ้า รวม ๔ คน แยกย้ายกันไปตั้งบ้านตั้งเมืองทางดินแดนของลาวภาคใต้ คือ ตั้งเป็นเมืองวัง เมืองเซโปน แล้วแยกออกเป็นเมืองพิน เมืองนอง ฯลฯ (ดินแดนของชาวผู้ไทยในแขวงสุวรรณเขตปัจจุบัน) จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ ของราชอาณาจักรไทย เมื่อปราบปรามกองทัพของเจ้าอนุวงษ์เวียงจันทน์ซึ่งเป็นกบฏจนสงบราบคาบแล้ว เพื่อมิให้เวียงจันทน์และญวนมีกำลังมารุกราน จึงให้กองทัพกรุงเทพฯ สมทบกับกองทัพเมืองอุบลราชธานี ยโสธร กาฬสินธุ์ หนองคาย นครพนม และมุกดาหาร ยกทัพข้ามโขงไปกวาดต้อนผู้คนทางฝั่งโขงตะวันออกซึ่งเป็นดินแดนลาวในปัจจุบันให้มาตั้งบ้านตั้งเมืองในฝั่งโขงตะวันตก เช่น ที่บริเวณเมืองสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร ดังนั้น จังหวัดมุกดาหารปัจจุบันจึงมีประชากร ๑ ใน ๔ เป็นชาวผู้ไทยส่วนมากจะอยู่ในท้องที่อำเภอคำชะอี อำเภอหนองสูง เป็นต้น



หญิงและเด็กชาวผู้ไทยในอดีต



ชาวผู้ไทยอำเภอหนองสูง



ชาวผู้ไทยอำเภอหนองสูง



ชาวผู้ไทยในปัจจุบัน







ชาวผู้ไทยในปัจจุบัน

ไทยข่า

ไทยข่าหรือ **บรู** เป็นอีกกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งในจังหวัดมุกดาหาร มีถิ่นกำเนิดเดิมอยู่ที่แขวงสุวรรณเขต แขวงสาละวัน และแขวงอัตตะปือ ของลาว นักมานุษยวิทยาถือว่าชาวข่าเป็นชนเผ่าดั้งเดิมเผ่าหนึ่งในแถบลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งอาจจะสืบเชื้อสายมาจากขอมโบราณซึ่งเคยอยู่ในแถบถิ่นนี้มาก่อนตั้งแต่อาณาจักร**เจนละ** ต่อมาอยู่ในอาณาจักรขอมและอาณาจักรศรีโคตรบูรซึ่งขอมเคยมีอิทธิพลครอบคลุมขึ้นมาถึงแล้วเสื่อมอำนาจลง

พวกข่าหรือบรูอยู่ในตระกูลเดียวกับขอมหรือมอญเขมร ภาษาของข่าเป็นภาษาในตระกูล **ออสโตรอาเซียติค สาขามอญเขมร** ชาวข่ายังแบ่งแยกออกเป็นหลายเผ่าพันธุ์อีก เช่น ข่าย่าเหิน ข่าบริเวณ ข่าสุ ข่าตะโอย ข่าสอก ข่าสะปวน ฯลฯ เป็นต้น ชาวข่ามิได้เรียกตัวเองว่า **ข่า** แต่เรียกตนเองว่า **บรู** ซึ่งแปลว่าภูเขา มูลเหตุที่ชาวอีสานมักเรียกพวกบรูว่าข่ามาจากคำว่า **ข้าทาส** เพราะชาวอีสานมักเรียกพวกข้าทาส **ข้า** หรือ **ข้อย** แต่ชอบออกเสียงที่เป็นไม้โทกลายเป็นไม้เอก คือคำว่า **ข้า** เป็น **ข่า** เพราะว่าในอดีตผู้คนในแถบลุ่มแม่น้ำโขงมักจับพวกบรูหรือพวกข่ามาเป็นข้าทาส

จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ จึงประกาศเลิกทาสและห้ามมิให้จับพวกข่ามาเป็นข้าทาสอีก ในดินแดนเวียดนามตอนใต้ก็มีพวกข่าอยู่หลายหมู่บ้าน แต่ชาวเวียดนามเรียกข่าพวก **มอย** (Moi) พวกข่าในสมัยโบราณเคยมีประวัติว่ามีศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สูงส่ง มีความรู้ในการประดิษฐ์ของใช้ในการดำรงชีวิต เช่น การปั้นไหข่า การปั้นและหล่อโลหะ เช่น กลองมโหระทึก นำหินมากรอฟันให้ราบเรียบก่อนเครื่องมือทันตแพทย์สมัยนี้เสียอีก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของข่า ชาวข่าดั้งเดิมมักจะมีผิวกายดำคล้ำ ผมหยิกทั้งชายและหญิง ในอดีตชายข่าแต่งกายด้วยการนุ่งผ้าเตี่ยว มีผมยาวประบ่าและนิยมใช้ผ้าแดงผูกคล้องคอหรือโพกศีรษะ ตามประวัติเล่าว่า เนื่องจากบรรพบุรุษของพวกข่าได้ต่อสู้แย่งชิงถิ่นที่อยู่กับพวกผู้ไทยจนสิ้นชีวิตในการรบ ก่อนสิ้นชีวิตได้ใช้ผ้าชุบเลือดสีแดงแนบกายไว้พวกข่าจึงถือว่าสีแดงเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า พวกข่ายังมีประวัติว่าเคยเป็นนักรบที่ห้าวหาญมีหน้าไม้พร้อมลูกดอกอาบยาพิษยางน่อง (ยางไม้ที่มียาพิษ) เป็นอาวุธประจำกาย แม้ในสมัยที่ดินแดนลาวยังเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสอยู่ ทหารข่าของฝรั่งเศสบางหน่วยยังนิยมใช้หน้าไม้เป็นอาวุธอยู่



หนุ่มชาวข่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒





ชาวข่าเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔

ไทยกะโซ่

ชาวกะโซ่บางแห่งก็เรียกว่า โซ่ หรือ โส้ ซึ่งในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน เขียนว่า กะโซ่ แต่ก็ยังมีผู้เข้าใจผิดคิดว่าเป็นพวกเดียวกับลาวโซ่งในจังหวัดเพชรบุรี, จังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี แต่แท้จริงลาวโซ่ง คือพวกไทดำ ที่อพยพมาจากเมืองแถนหรือเดียนเบียนฟูในสมัยกรุงธนบุรี คำว่า กะโซ่ มาจากคำว่า ข่าโซ่ หมายถึง ข่าพวกหนึ่งในตระกูลมอญเขมร กะโซ่ตามลักษณะและชาติพันธุ์ถือว่าอยู่ในกลุ่มมองโกลอยด์ กะโซ่มีภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างไปจากพวกข่าบ้างเล็กน้อยแต่ภาษาฟังเข้าใจกัน ภาษาของกะโซ่ยังถือว่าอยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติค สาขามอญเขมรหรือ กะตุ (Katuic) ถิ่นฐานดั้งเดิมของชาวกะโซ่อยู่ในแขวงคำม่วน, แขวงสุวรรณเขตและแขวงอัตตะปือของลาว บางพวกอพยพไปอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ, จังหวัดสุรินทร์เรียกว่าพวก **ส่วย** หรือ **กุย**พูดภาษาเดียวกับกะโซ่ในจังหวัดมุกดาหาร, สกลนครและนครพนม พิธีกรรมและวัฒนธรรมของชาวกะโซ่ที่รักษาไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำเชื้อชาติ คือพิธีกรรมโซ่ถั่งบั้งหรือสลา เป็นพิธีกรรมในการบวงสรวงดวงวิญญาณของบรรพบุรุษประจำปีหรือการเรียกขวัญรักษาคนเจ็บไข้

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้เสด็จตรวจราชการภาคอีสานเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙ เมื่อเสด็จถึงเมืองกุสุมาลย์ (อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร) ได้ทรงบันทึกการแสดงโซ่ถั่งบั้งหรือสลาในการรับเสด็จไว้ว่า ... ***"สลามีหม้อดินตั้งกลางแล้วมีคนต้นบทคนหนึ่ง คนสพายหน้าไม้และลูกสำหรับยิงคนหนึ่ง คนตีฆ้องเรียกว่าพะเนาะคนหนึ่ง คนถือไม้ไผ่สามปล้องสำหรับกระทุ้งดินเป็นจังหวะ ๒ คน คนถือชามสองมือสำหรับรำคนหนึ่ง คนถือสิ่วหักสำหรับเคาะจังหวะคนหนึ่งรวม ๘ คน เดินร้องรำเป็นวงเวียนไปมาพอได้พักหนึ่งก็ดื่มอุและร้องรำต่อไป"*** ทรงบันทึกเรื่องชาวกะโซ่อีกว่า ***"..ผู้หญิงไว้ผมสูง นุ่งซิ่นสรวมเสื้อกระบอกย้อมครามห่มผ้าแถบ ผู้ชายแต่งกายอย่างคนเมือง แต่เดิมว่านุ่งผ้าเตี่ยวไว้ชายข้างหน้าหนึ่ง..."***



ชาวไทยกะโซ่ อำเภอดงหลวงในอดีต



ชาวไทยกะโซ่ อำเภอดงหลวงในปัจจุบัน



ชาวไทยกะโซ่ อำเภอดงหลวงในปัจจุบัน

ชาวไทยกะเลิง

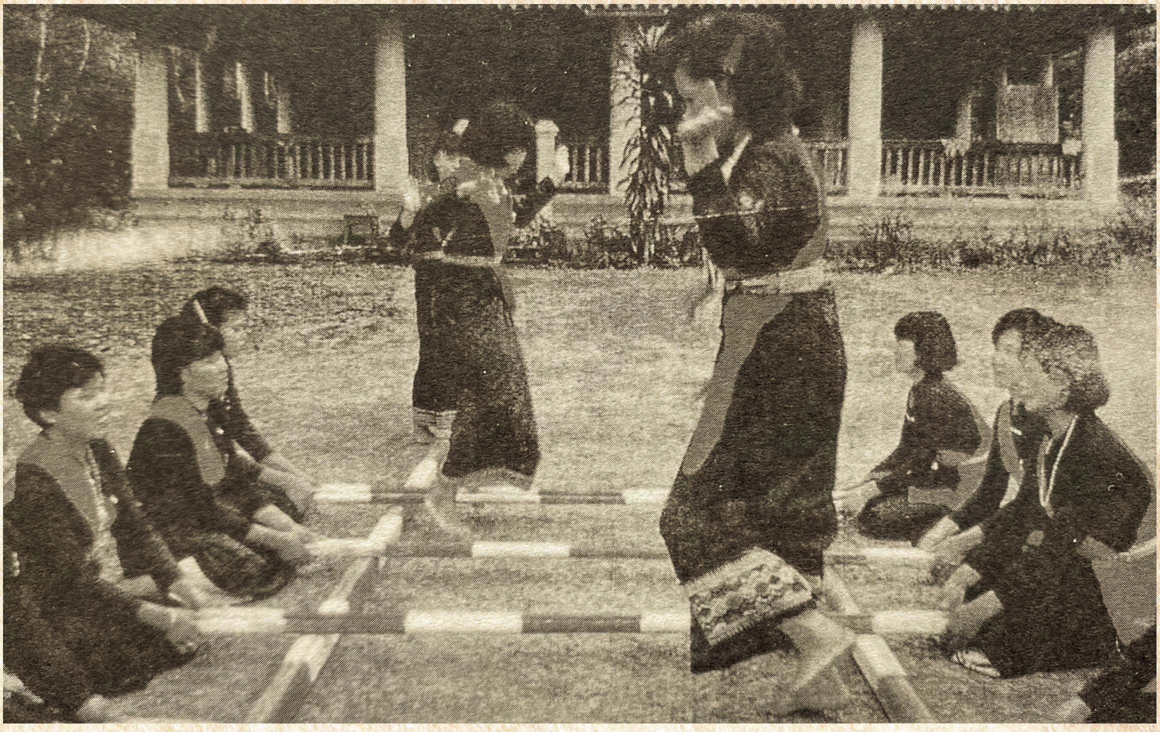
คำว่า กะเลิง มาจากคำว่า ข่าเลิง หมายถึง ข่าพวกหนึ่งในตะกูลมอญเขมร ข่า, กะโซ่ และกะเลิงอยู่ในตระกูลเดียวกัน ภาษาพูดอยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติค ถิ่นกำเนิดของชาวกะเลิงอยู่ในแขวงคำม่วนและแขวงสุวรรณเขตของลาว อพยพข้ามโขงมาอยู่ในเขตจังหวัดสกลนคร,นครพนมและมุกดาหารในสมัยรัชกาลที่ ๓ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๘๐ ชาวกะเลิงมีผิวกายดำคล้ำผมหยิกเช่นเดียวกับพวกข่า และกะโซ่ อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์มองโกลอยด์ ในอดีตผู้ชายกะเลิงมักสักรูปนกน้อยที่แก้มและปล่อย ผมยาวประบ่า ส่วนผู้หญิงเกล้ามวยผม ปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายกะเลิงยังมีอยู่ที่ตำบลนาสะเม็ง อำเภอดอนตาล, ตำบลบ้านซ่งบางหมู่บ้าน, ตำบลเหล่าสร้างถ่อบางหมู่บ้าน, บ้านโนนสังข์ศรี, บ้านนาหลวงในท้อง ที่อำเภอคำชะอี



เด็ก และสตรี ชาวกะเลิง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒

ไทยแสก

แสก คือคนไทยกลุ่มหนึ่งที่มีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ที่เมืองแสก ปัจจุบันเป็นเมืองร้างอยู่ระหว่างบ้านหนาด, บ้านตองในแขวงคำม่วน ห่างจากชายแดนเวียดนามประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ภาษาแสกเป็นภาษาไทยลาวปนญวนเพราะอยู่ใกล้ชิดติดกับเวียดนาม ตลอดทั้งมีขนบธรรมเนียมของญวนปะปนอยู่ด้วยเช่น ตรุษแสกคล้ายกับตรุษญวน (เตดหรือเตนเคน) ในวันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๓ เพื่อบวงสรวงดวงวิญญาณของเจ้าองค์มู (พระเจ้าของเวียดนาม) ซึ่งชาวแสกก็ถือว่าเป็นวิญญาณของบรรพบุรุษ ที่ช่วยคุ้มครองรักษาชาวแสกให้ปราศจากภยันตรายทั้งปวง ชาวแสกเคยมีประวัติว่าเคยเป็นนักรบที่ห้าวหาญในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อเจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) แม่ทัพไทยซึ่งยกทัพไปตั้งอยู่ ณ เมืองนครพนม เพื่อปราบปรามเจ้าอนุวงษ์เวียงจันทน์ ได้แต่งตั้งให้ฆานบุดดีหัวหน้าชาวแสกเป็นหัวหน้ากองเรียกว่า กองอาทมาต เป็นกองลาดตระเวนรักษาชายแดนราชอาณาเขตที่ติดต่อกับแดนญวน ต่อมาได้อพยพชาวแสกให้ข้ามโขงให้มาตั้งบ้านตั้งเมืองในเขตเมืองนครพนมเมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๗ สมัยรัชกาลที่ ๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ฆานบุดดี หัวหน้าชาวแสกเป็นหลวงเอกอาษาเจ้าเมืองอาทมาตขึ้นเมืองนครพนม ในสมัยราชกาลที่ ๕ เมืองอาทมาตถูกยุบลงเป็นอำเภออาษามารถเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ และถูกยุบลงเป็นตำบลอาษามารถ ขึ้นกับจังหวัดนครพนม ต่อมาชาวแสกได้กระจัดกระจายไปอยู่ในท้องที่จังหวัดนครพนม, สกลนคร และมุกดาหาร



แสกเต้นสาก (รำกระทบไม้) ในปัจจุบัน



แสกเต้นสาก (รำกระทบไม้) ในอดีต

ไทยย้อ

เป็นชาวไทยอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมักเรียกตัวเองว่าเป็นชาวย้อ เช่น ชาวย้อในจังหวัดสกลนคร, ชาวย้อในตำบลท่าขอนยาง (เมืองท่าขอนยางเดิม) อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม, ชาวย้ออำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม, ชาวย้อที่ตำบลดงเย็น อำเภอเมืองมุกดาหารและชาวย้อบางหมู่บ้านที่อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ภาษาและสำเนียงชาวย้ออาจจะผิดเพี้ยนไปจากภาษาและสำเนียงของชาวอีสานบ้างเล็กน้อย ถิ่นฐานดั้งเดิมของชาวย้อมีผู้ค้นพบว่าเดิมชาวย้ออยู่ในเขตแคว้นสิบสองปันนา หรือ ยูนนานมาก่อนอพยพลงมาตามลำน้ำโขงเพื่อเลือกหาดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ ส่วนมากจะมาตั้งรกรากอยู่ที่ เมืองหงสา (แขวงไชยบุรีของลาว) แล้วจึงอพยพมาตั้งรกรากอยู่ในเขตเมืองสกลนคร, นครพนม และมุกดาหาร



ชาวไทยย้อ จากตำบลดงเย็น อำเภอเมืองมุกดาหาร





ชาวไทยย้อ จากตำบลดงเย็น อำเภอเมืองมุกดาหาร

ไทยกุลา

คำว่า กุลา เป็นภาษาพม่าหมายความว่า คนต่างถิ่น กุลาคือพวกไทยใหญ่หรือเงี้ยวหรือตองซู่ จากรัฐไทยใหญ่ของพม่าพวกเงี้ยวหรือตองซู่จากพม่าเมื่อเดินทางมาค้าขายในภาคอีสาน ถูกชาวอีสานเรียกขานว่า กุลา คำว่ากุลาเดิมหมายถึง ผู้มาจากเมืองบังคล่า (บังคลาเทศในปัจจุบัน) ต่อมาเมื่อเห็นพวกเงี้ยวหรือไทยใหญ่ซึ่งมีรูปร่างสูงใหญ่โพกศีรษะนุ่งกางเกงขายาวปลายบานเข้ามาค้าขายในภาคอีสานก็เลยเข้าใจผิดคิดว่าเป็นพวกเดียวกับพวกแขกบังคล่า กุลาชอบเดินทางมาค้าขายในภาคอีสานจนมีชื่อเป็นอนุสรณ์ว่าทุ่งกุลาร้องไห้ ชาวกุลาชอบเร่ร่อนมาค้าขายโดยนำเอาผ้าแพรพรรณ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต เช่น เครื่องทองเหลือง, ฆ้อง, มีด, ดาบ ฯลฯ มาเร่ขายและซื้อวัวควายกลับไปพม่า กุลาบางคนได้แต่งงานกับผู้หญิงไทยอีสานแล้วตั้งรกรากอยู่ต่อไปจนมีลูกหลานสืบเชื้อสายต่อมาเช่นที่อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร,อำเภอเรณูนคร,ตำบลแสนพัน อำเภอธาตุพนม เป็นต้น กุลาเหล่านี้ในอดีตอยู่ในบังคับของอังกฤษเพราะพม่าเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ในอดีตเมื่อมีคดีความต้องรายงานให้สถานทูตอังกฤษทราบจึงสร้างความยุ่งยากให้แก่ฝ่ายปกครองเป็นอย่างยิ่ง



หนุ่มสาวชาวกุลา อำเภอหนองสูง



ชาวไทยกุลาในอดีต



ชาวไทยกุลาในอดีต

ภาษาของกลุ่มชนในจังหวัดมุกดาหาร

จังหวัดมุกดาหารมีภาษาถิ่นที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมากกว่า ๗ ภาษา ซึ่งการใช้ภาษาดังกล่าวจะเป็นการใช้ประกอบการสื่อสารภายในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง ซึ่งการติดต่อสื่อสารกับคนต่างกลุ่มมักใช้ภาษาไทยอีสาน และภาษาไทยกลาง ชาวจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นกลุ่มชนที่มีการสื่อสารกันหลากหลายภาษา โดยมีลักษณะเด่นดังนี้

ภาษาไทยอีสาน เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วไปรองจากภาษาไทยกลาง โดยสามารถเทียบเคียงสื่อความหมายได้กับภาษาไทยกลางทั่วประเทศ ภาษาไทยอีสานจึงนับเป็นภาษาที่มีใช้ทั่วไปในจังหวัดมุกดาหาร

ภาษากะเลิง ภาษาถิ่นระหว่างชนกลุ่มน้อยที่ใช้กันในวงแคบ อีกทั้งยังใช้เฉพาะกลุ่มในชุมชนของตนเอง หรือใช้ในครอบครัว ภาษาที่ใช้มักออกเสียงที่ค่อนข้างลากยาวกว่าภาษาอื่น มีเสียงเพี้ยนกว่าภาษาอื่น โดยมีการใช้กันมากที่บ้านโนนสังข์ศรี บ้านนาหลวง อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

ภาษาข่า (บรู) ภาษาถิ่นที่ชาวข่าในสำหรับการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันภายในหมู่บ้าน โดยไม่ได้มีเผยแพร่หรือกระจายภาษาแต่อย่างใด ส่วนมากจะมีการใช้ในท้องถิ่นที่บ้านบาก บ้านกกตูม บ้านคำผักกูด บ้านหินกอง ฯลฯ อำเภอดงหลวง และมีบางส่วนในอำเภอนิคมคำสร้อย เช่น บ้านร่มเกล้า และอำเภอเมืองมุกดาหาร ที่บ้านคำป่าหลาย

ภาษาย้อ เป็นภาษาที่ใช้กันในกลุ่มย้อ ซึ่งมีอยู่มากในอำเภอเมืองมุกดาหาร เช่น บ้านดงเย็น บ้านหนองแคน บ้านนาจาน บ้านโพนสวาง บ้านโคกขามเลียน และบ้านนาตะแบง รวมถึงบางหมู่บ้านของอำเภอนิคมคำสร้อย

ภาษาผู้ไทย นับเป็นภาษาที่นิยมใช้กันมากที่สุดเป็นลำดับ ๓ รองจากภาษาไทยอีสานและภาษาไทยกลาง เนื่องจากมีกลุ่มชนกลุ่มนี้มากในพื้นที่อำเภอหนองสูง และอำเภอคำชะอี นอกจากนี้ยังมีตำบลนาโสก อำเภอเมืองมุกดาหาร ที่ใช้ภาษาผู้ไทยสื่อสารในกลุ่มของตนเอง และกลุ่มชาวผู้ไทยในจังหวัดมุกดาหาร

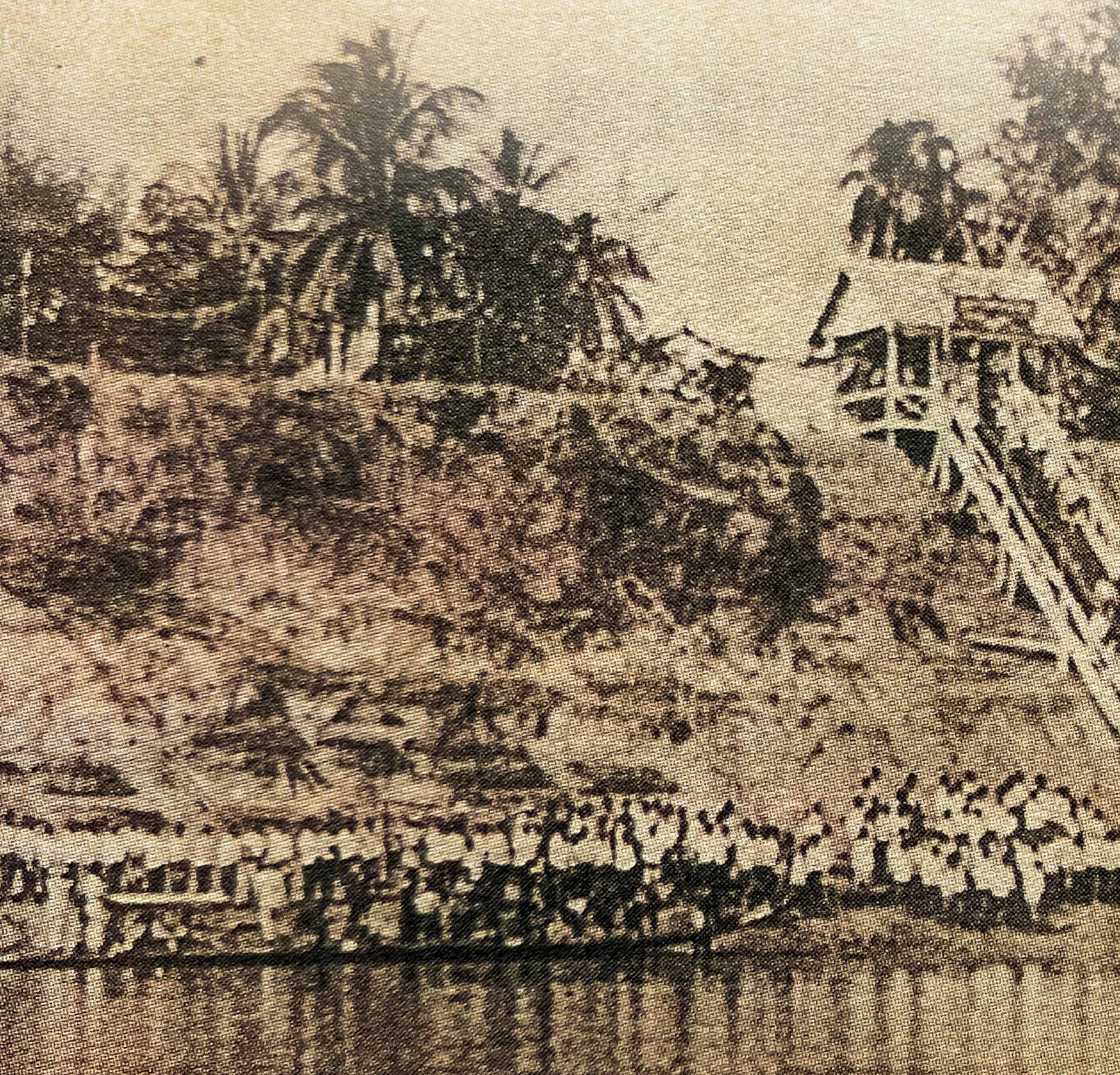
ภาษาโซ่ เป็นภาษาที่มีใช้กันมากในพื้นที่อำเภอดงหลวง ชาวโซ่เป็นกลุ่มที่มีความเหนียวแน่นในการรักษาวัฒนธรรมทางภาษาของตนเอง

ภาษาเวียดนาม เป็นภาษาที่ชาวเวียดนามในเขตเทศบาลและในชุมชนตนเองใช้สื่อสารกัน ซึ่งในปัจจุบันได้เริ่มหายไป โดยมีการใช้ภาษาไทยกลางเข้าไปใช้แทน รวมถึงลูกหลานชาวเวียดนามบางกลุ่มเลิกใช้ภาษาดังกล่าวมาเป็นเวลานานแล้ว

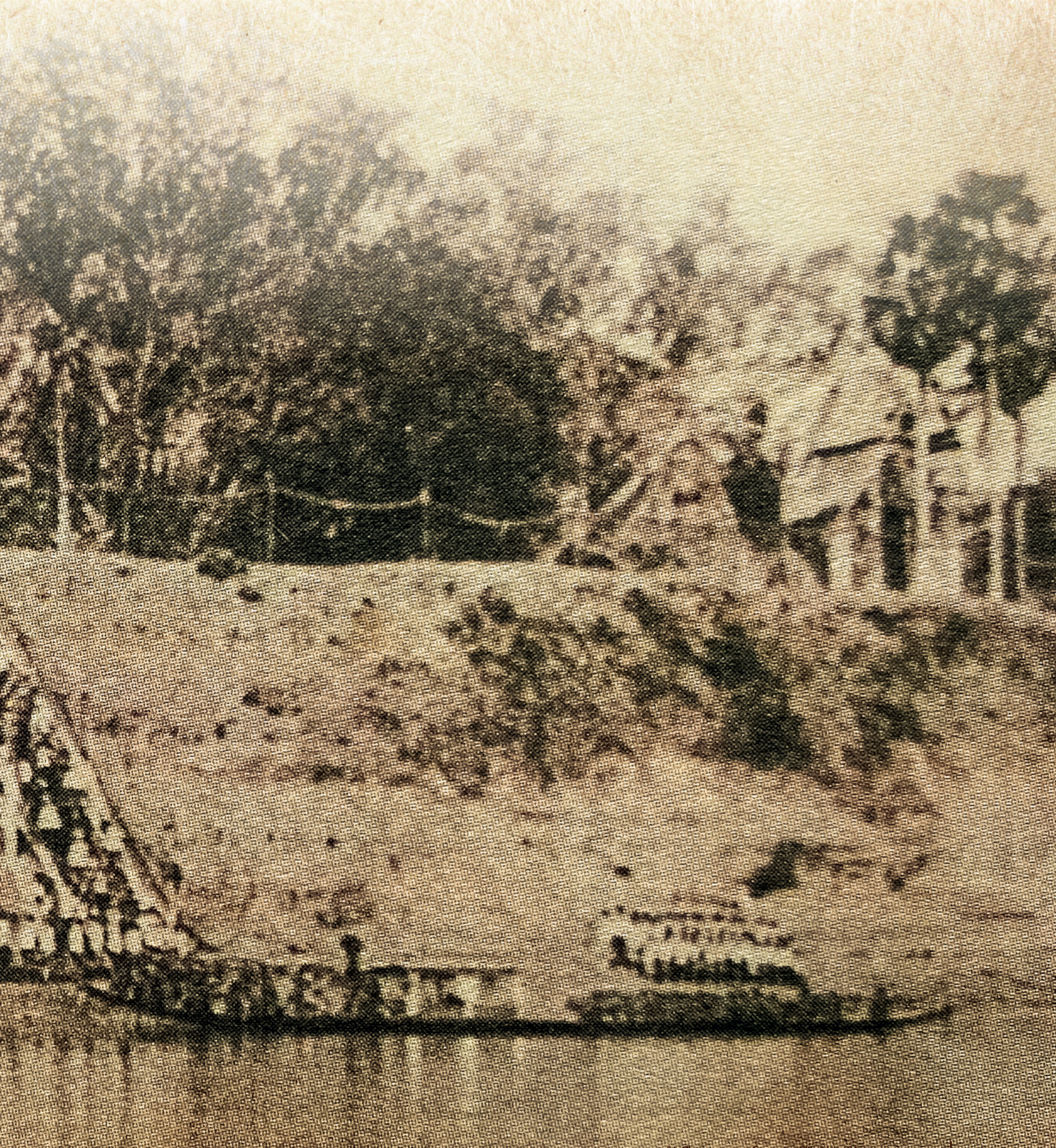
นอกจาก ๗ ภาษาดังกล่าวแล้ว จังหวัดมุกดาหารยังมีภาษาแสก และภาษากุลา ที่มีการผสมผสานเป็นภาษาไทยอีสาน เนื่องจากบรรพบุรุษได้ละทิ้งภาษาถิ่นดังกล่าวเป็นเวลานาน พร้อมทั้งไม่เปิดโอกาสให้ลูกหลานได้สืบทอดภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง โดยรับเอาวัฒนธรรมของไทยอีสานแทนจึงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดการหายไปของภาษากลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว

แหล่งประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรม อันทรงคุณค่า

จังหวัดมุกดาหาร เป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสถานที่ประวัติศาสตร์ และสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมอันหลากหลายและทรงคุณค่า จนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่สวยงาม และส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน เช่น



ท่าน้ำเมืองมุกดาหารในวันรับเสด็จ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ



พลับพลาที่ประทับแรมบ้านนากอก ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ในจังหวัดมุกดาหาร และบิดาแห่งการปกครอง ซึ่งองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO ได้ประกาศยกย่องเกียรติคุณให้เป็นนักปราชญ์ของโลกอีกด้วย ซึ่งใน พ.ศ. ๒๔๔๙ พระองค์เสด็จออกตรวจราชการในหลายๆ จังหวัดของภาคอีสาน ก่อนที่จะมีการปรับปรุงการปกครองส่วนภูมิภาคเป็นแบบจังหวัดและอำเภอ สำหรับสถานที่ประทับแรมในเขตเมืองมุกดาหาร คือ บริเวณจวนผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหารในปัจจุบัน และบ้านนากอก ตำบลนากอก อำเภอนิคมคำสร้อย ซึ่งบริเวณบ้านนากอกปัจจุบันเป็นทุ่งนากว้างประมาณ ๑๐ ไร่ อีกทั้งยังมีเสาไม้ที่เคยสร้างพลับพลาประทับแรมปักไว้ให้เห็นเป็นอนุสรณ์







พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕)

อาคารโรงเรียนมุกดาลัย

เป็นโรงเรียนแห่งแรกของอำเภอมุกดาหาร มีอาคารเก่าแก่ที่ถูกสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ เป็นศิลปะแบบตะวันตก ลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว ก่ออิฐถือปูน เหนือหน้าต่างทางด้านหน้าและด้านข้างอาคารทำเป็นรูปโค้ง (ARCH) ปัจจุบันถูกใช้เป็นตึกอำนวยการ



อาคารห้องสมุดประชาชน ตำบลบ้านหว้านใหญ่ อำเภอหว้านใหญ่

อาคารดังกล่าวสร้างในวัดพระศรีมหาโพธิ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗ แล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ลักษณะเป็นตึกทรงฝรั่งสีขาว ๒ ชั้น ศิลปะแบบตะวันตก มีซุ้มโค้งทั้งชั้นบนและล่าง บริเวณด้านหน้าอาคารมีรูปปั้นสิงห์ ๒ ตัว ในอดีตอาคารนี้เคยเป็นที่ว่าการกิ่งอำเภอหว้านใหญ่ ปัจจุบันใช้เป็นห้องสมุดประชาชน







วิหารวัดศรีมงคลใต้

วิหารขนาดใหญ่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๓ ลักษณะวิหารมีหลังคาจั่วลดชั้น ภายในประดิษฐานพระเจ้าองค์หลวงหันหน้าลงสู่แม่น้ำโขง ด้านหน้าจั่วตกแต่งด้วยปูนปั้นสลักลวดลาย บานประตูสำคัญเป็นไม้แกะสลัก หน้าบันประกอบด้วยปูนปั้นรูปสัตว์ต่างๆ ในเทพนิยาย



วิหารวัดศรีมงคลใต้



ไม้แกะสลัก



หน้าบันปูนปั้นรูปสัตว์ต่างๆ ในเทพนิยาย

วัดศรีสุมังค์

ภายในวัดมีวิหารเก่าแก่ที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ โดยลักษณะอาคารได้รับอิทธิพลตะวันตก เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ประตูทางเข้า ๓ ประตูและหน้าต่างทำจากปูนปั้นเป็นรูปโค้ง หลังคาหน้าจั่วลดชั้นเดิมมุงด้วยกระเบื้องไม้ ปัจจุบันมุงด้วยสังกะสี



วิหารเก่าวัดศรีสุมังค์

วิหารวัดมโนภิรมย์

เป็นวิหารก่ออิฐถือปูน หลังคาชั้นเดียว หน้าบันไดเป็นไม้แกะสลักลายต่างๆ ด้านข้างวิหารมีคันทวยไม้สลักลายและระบายสีสวยงาม บันไดทางขึ้นวิหาร ๕ ทาง ราวบันไดทางขึ้นวิหารประดับด้วยปูนปั้นรูปสัตว์ที่ผสมผสานระหว่างมังกร ปลา สิงห์ และยักษ์ วิหารดังกล่าวได้รับการบูรณะเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕



วิหารวัดมโนภิรมย์



หัวเสาปูนปั้นลายบัวคว่ำบัวหงาย



ราวบันไดรูปผสมระหว่างมังกร ปลา สิงห์และยักษ์



หน้าบันตกแต่งด้วย
ลวดลายเครือเถาแกะสลักไม้



เหนือซุ้มประตูเป็นปูนปั้นขนาดใหญ่ รูปสัตว์ในเทพนิยาย

สิมวัดพระศรีมหาโพธิ์ (วัดโพธิ์ศรี)

สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ ในสมัยรัชกาลที่ ๖ ตัวสิมตั้งอยู่บนฐานเตี้ย ระเบียงยื่นออกมาด้านหน้าที่บันไดขึ้นทางด้านหน้าด้านเดียว หลังคาลดชั้นเดิมเป็นหลังคาไม้มุงกระเบื้อง ปัจจุบันมุงด้วยสังกะสี ผนังด้านหลังทึบ และผนังด้านข้างแบ่งเป็น ๒ ช่วง ประดับด้วยคันทวยรูปนาค ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องเวสสันดรชาดก



สิมวัดพระศรีมหาโพธิ์



คันทวยปูนปั้นของสิม



รูปราหูอมจันทร์

สิมวัดนรวราราม

เดิมเป็นสิมไม้ขนาดเล็ก ปัจจุบันได้รับการบูรณะเป็นสิมขนาดใหญ่ ฉาบปูนขาว ประดับตกแต่งด้วยผลงานแกะสลักด้วยไม้แคน ไม่ว่าจะเป็น ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์และยอดฟ้า ซึ่งล้วนเป็นงานของช่างไม้ฝีมือช่างพื้นบ้านอันวิจิตรงดงาม



สิมวัดนรวราราม

สิมวัดมัชฌิมาวาส (วัดกลาง)

เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ แล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน รูปทรงที่ได้รับจากอิทธิพลฝรั่ง บริเวณรอบๆ มีเสาเสมาหินสมัยทวารวดีปักอยู่ ซึ่งเป็นหลักฐานบ่งบอกถึงความเก่าแก่ของชุมชนละแวกนี้



สิมวัดมัชฌิมาวาส

วัดลัฏฐิกวัน

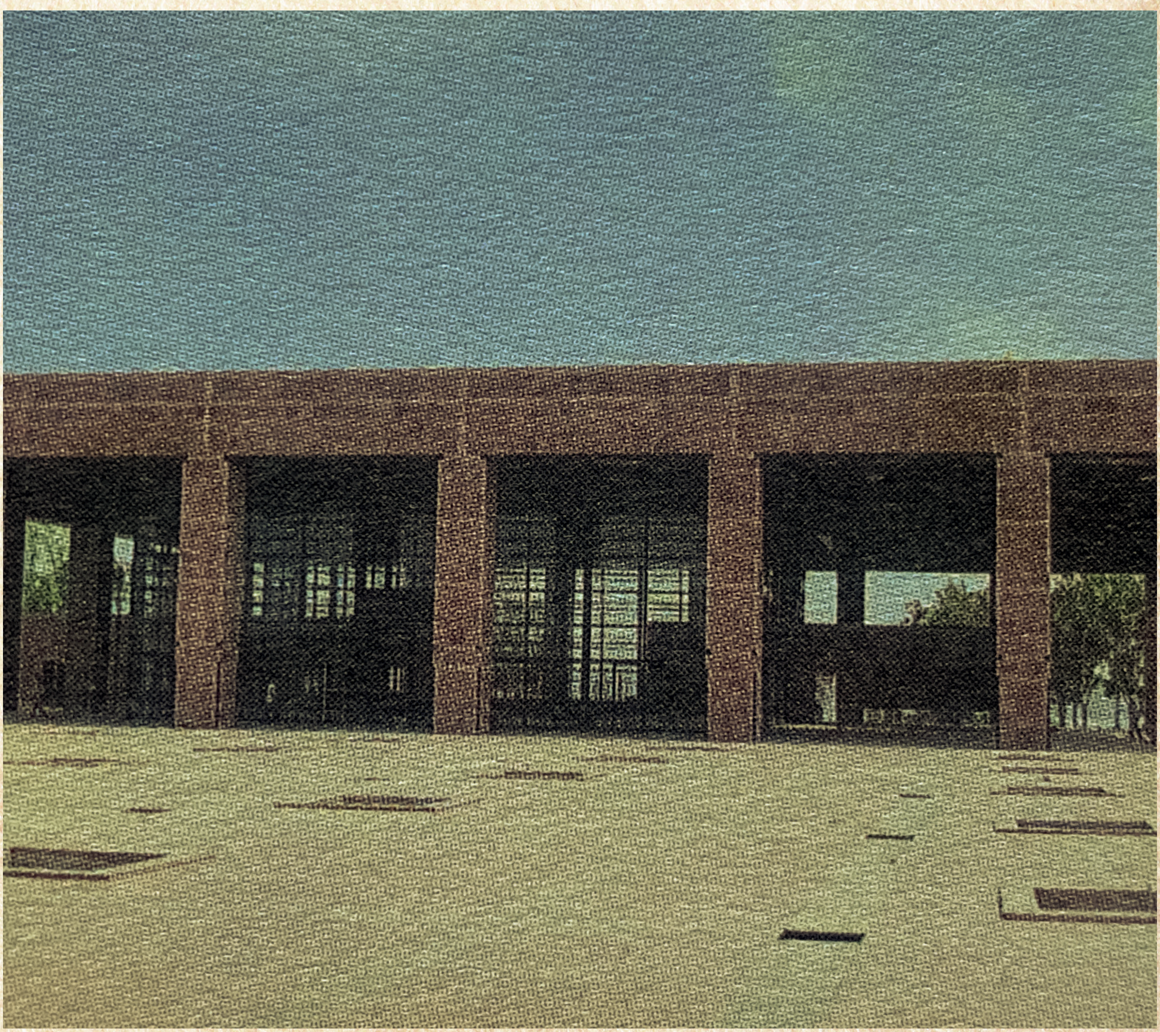
ภายในวัดมีสิมเก่าขนาดเล็ก ก่ออิฐถือปูน มีผนังด้านหลังพระประธาน ส่วนอีก ๓ ด้านเปิดโล่งมุงด้วยกระเบื้องดินเผา ด้านนอกประดับด้วยประติมากรรมนูนต่ำภาพพระนารายณ์ทรงครุฑ ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังของฝีมือช่างท้องถิ่น



สิมวัดลัฏฐิกวัน

วัดสองคอน

วัดศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ศาสนาคริสต์ ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และในเอเชียอาคเนย์ นอกจากนี้วัดสองคอนยังได้รับ รางวัลสถาปัตยกรรมดีเด่น ของสมาคมสถาปัตยกรรมแห่งประเทศไทย



โบสถ์วัดสองคอน

อาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยในอดีต

ส่วนใหญ่จะเป็นงานสถาปัตยกรรมพื้นเมืองในหมู่บ้านชนบท ซึ่งมีทั้งแบบที่เป็นเรือนเครื่องผูก และเรือนไม้จริง



เล้าข้าวในอดีต

เรือนเครื่องผูก

ใช้ไม้ไผ่เป็นวัสดุหลักหลังคามุงด้วยแฝก ระบบการก่อสร้างใช้ผูกด้วยตอก มีเนื้อที่ใช้สอยจำกัด เรือนประเภทนี้นิยมสร้างกันอยู่ทั่วประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นแบบที่คล้ายคลึงกันในภูมิภาคของอีสาน



เฮือนหัวลอย (เรือนแฝด)

เรือนไม้จริง

มักจะสร้างรวมกันอยู่เป็นหมู่บ้านแบบกระจุกในแอ่งโคราช โดยทั่วไป แผนผังตัวเรือนจะคล้ายคลึงกับของเรือนเครื่องผูก ประกอบไปด้วย ห้องนอน ครัวไฟ แต่ได้เพิ่มชานนอกขึ้นมาอีกส่วนหนึ่ง ยกใต้ถุนสูงเพื่อใช้ประโยชน์การทำหัตถกรรม หรือเลี้ยงสัตว์ การยกใต้ถุนพื้นสูงขึ้นเช่นนี้จึงต้องใช้บันไดไว้ขึ้นลง บันไดของเรือนอีสานจะเป็นโครงสร้างไม้อิสระไม่ตอกติดตายกับตัวเรือนจึงผลักออกหรือชักขึ้นเก็บได้

เรือนไม้จริงของชนบทอีสาน ยังเป็นเรือนไม้ในระยะแรกเริ่มมากตามเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์การอพยพกันอยู่เสมอๆ ทำให้ไม่มีเวลาและจิตใจที่จะพัฒนาความคิดกับฝีมือทางการช่างสร้างเรือนให้ประณีตขึ้นจึงดูคล้ายกับว่าเป็นเรือนที่ตั้งใจจะสร้างใช้ชั่วคราว

เรือนไม้ที่ใช้พักอาศัยในเมืองพบในยุคที่ใช้ไม้เลื่อยจักรแล้ว หลังคาทรงจั่ว แต่เดิมมุงด้วยกระเบื้องไม้ภายหลังจึงเปลี่ยนเป็นสังกะสี อยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อนจะมีที่ว่างอยู่กันอย่างหลวมๆ สัมพันธ์กลมกลืนกันในสภาพของสวนชนิดต่างๆ เช่น สวนดอกไม้ สวนครัว สวนผลไม้ ฯลฯ แต่หมู่บ้านประเภทนี้กำลังสลายตัวไปตามสภาพเศรษฐกิจเมืองกลายเป็นรสนิยมแบบเมืองห้องแถวและบ้านจัดสรรไปอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้สามารถแบ่งประเภทอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เฮือน หรือเรือน หมายถึง ที่พักอาศัยที่มีการยกเสาสูงใต้ถุนโล่ง ซึ่งจะประกอบไปด้วยเนื้อที่ใช้สอยส่วนต่างๆ ดังนี้

• เฮือนใหญ่ ส่วนมากจะมี ๓ ช่วงเสา เรียกว่า เฮือน ๓ ฮ่อง หรือเรือน ๓ ห้อง ชั้นบนแบ่งเป็นห้องเปิงหรือห้องนอนลูกชาย ห้องพ่อแม่ และห้องนอนลูกสาว ชั้นล่างพื้นที่สำหรับพักผ่อน ทำหัตถกรรมหรือที่เก็บของใช้ทำไร่ ทำนา

• เกย หรือชานโล่ง มีลักษณะพื้นต่ำกว่าเฮือนใหญ่ ใช้สำหรับรับแขก หรือรับประทานอาหาร

• เฮือนหัวลอย หรือเรือนแฝด โครงสร้างของเรือนทั้งขื่อ และคานจะฝากไว้กับเฮือนใหญ่โดยมีระดับพื้นเท่ากัน

• ชานแดด หรือชานนอก พื้นที่สำหรับนั่งพักผ่อนตากลม และรับประทานอาหารเช้า อาหารเย็น

• เฮือนไฟ หรือเรือนครัว ชั้นบนจะเป็นเฮือนสำหรับปรุงอาหาร และชั้นล่างสำหรับเก็บฟืนและไม้

• ฮ้างแอ่งน้ำ หรือร้านแอ่งน้ำ ลักษณะเป็นเพิง มีพื้นที่สำหรับวางแอ่งน้ำดินเผาพร้อมฐานรองระยะสูง ซึ่งจะมีขนาดเหมาะกับการยืนตักน้ำด้วยกระบวยมะพร้าว

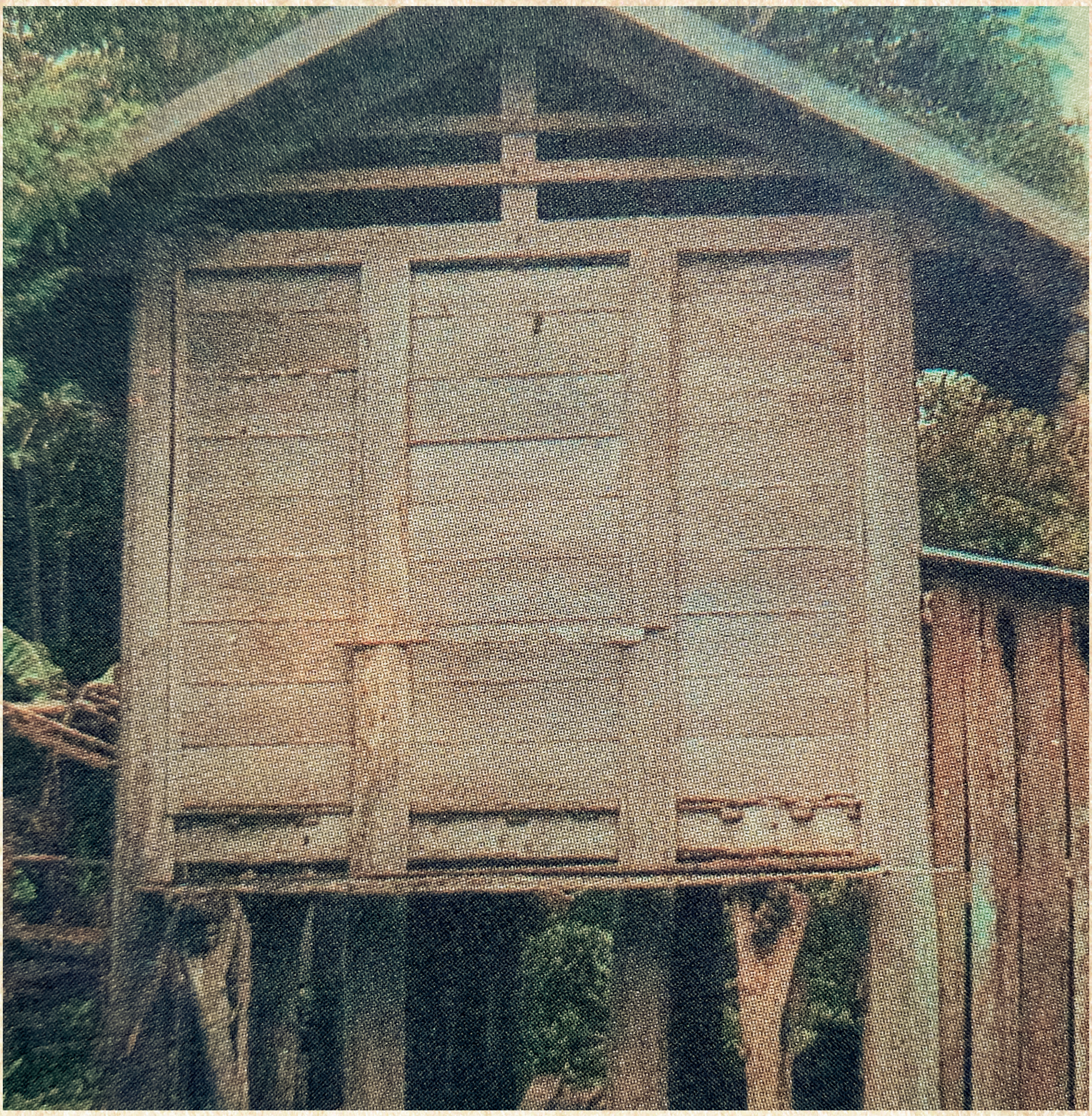
• เฮือนซู หรือเรือนเสากลม

๒. เล้าข้าว ใช้สำหรับเก็บข้าวเปลือกไว้สำหรับรับประทานตลอดปี เล้าข้าวมีประตูอยู่ทางด้านหน้า ซึ่งมีชานยื่นออกมาเพื่อสะดวกต่อการใช้ เล้าข้าวมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเล้าข้าวทุกขนาดจะมีเสาค้ำอยู่ใต้พื้น เพื่อให้มีความแข็งแรงในการรองรับน้ำหนัก หลังคาสร้างเป็นทรงจั่วมีช่องลมเพื่อระบายความชื้นทั้งสองด้าน นอกจากนี้ชาวบ้านยังใช้เล้าข้าวเป็นที่เก็บเครื่องมือ และผลผลิตทางการเกษตร

๓. เรือนค้า ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ส่วนใหญ่เป็นอาคารกึ่งเรือนอาศัยตามชุมชน แบบเมืองตั้งแต่ประมาณระดับอำเภอจนถึงระดับจังหวัดในระบบเศรษฐกิจเมือง เมื่อทางรถไฟทางหลวงเป็นข่ายโครงการสัญจร ได้นำเอาวัฒนธรรมและเทคนิค รวมถึงวัสดุก่อสร้างใหม่บางประเภทเข้ามาด้วย ปัจจัยดังกล่าวเรือนค้าไม้จึงก่อสร้างตามกระบวนการของช่างไม้ตามแหล่งชุมชนในระดับเมืองตลาดก่อนการเข้ามาของห้องแถวคอนกรีต



เฮือนเสากลม



เล้าข้าวขนาดใหญ่ ฝาทำด้วยไม้เนื้อแข็ง หลังคามุงแป้น



เฮือนหัวลอย มีห้องครัวต่อจากเฮือนใหญ่



เฮือนเสากลมมีเกย (ซานโล่ง)



เล้าข้าวขนาดสามฮ่อง (ฝาสานด้วยไม้ไผ่ ทาด้วยขี้ควายผสมโคลน หลังคามุงแป้น)



เฮือนไฟ (เรือนครัว)



เล้าข้าวขนาดสองฮ่อง หลังคามุงหญ้าไพร

มุกดาหารในปัจจุบัน



‘คำขวัญจังหวัดมุกดาหาร’

หอแก้วสูงเสียดฟ้า ภูผาเทิบ แก่งกะเบา
แปดเผ่าชนพื้นเมือง ลือเลื่องมะขามหวาน
กลองโบราณล้ำเลิศ ถิ่นกำเนิดลำพญา
ตระการตาชายโขง เชื่อมโยงอินโดจีน

ทำเนียบผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร



๑. นายจำลอง ราษฎร์ประเสริฐ
๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘



๒. นายถนอม ชาญนุวงศ์
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑



๓. ร.ต. ไมตรี ไนยะกูล
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔



๔. นายอนันต์ แจ้งกลีบ
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๓๐
กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕



๕. ร.ท.วินัย บุณยรัตผลิน
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗



๖. นายสาโรช คัชมาตย์
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗
ถึง ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐



๗. นายทรงวุฒิ งามมีศรี
๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
ถึง ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑



๘. นายสมบูรณ์ สุขสำราญ
๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒



๙. นายประเสริฐ โยธีพิทักษ์
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔



๑๐. นายนิรันดร์ จงวุฒิเวศย์
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗



๑๑. นายไพรัตน์ สกลพันธุ์
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘



๑๒. นายบุญสม พิรินทร์ยวง
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐



๑๓. นายปราณีต บุญมี
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒



๑๔. นายบุญส่ง เตชะมณีสถิตย์
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
ถึง ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓



๑๕. นายชาญวิทย์ วสยางกูร
๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕



๑๖. นายสกลสฤษฏ์ บุญประดิษฐ์
๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘



๑๗. นายสรสิทธิ์ ฤทธิ์สรไกร
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐



๑๘. นายไพฑูรย์ รักษ์ประเทศ
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑



๑๙. นายชยันต์ ศิริมาศ
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓



๒๐. นายวีระชัย นาคมาศ
๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึง ปัจจุบัน

ตราประจำจังหวัดมุกดาหาร



ตราประจำจังหวัดมุกดาหารมี ๒ แบบ คือ แบบที่ใช้เป็นตราประทับหนังสือและแบบประกอบธงประจำจังหวัด ซึ่งทั้ง ๒ แบบ มีลักษณะวงกลมมีเส้นเปิดฟ้าบังคับรูปแบบให้กระชับยิ่งขึ้น ภายในมี “ปราสาทสองนางสถิตย์” ที่อยู่ในมุกดาหาร ภายในปราสาทองค์กลางมีแก้วมุกดาหารอยู่บนพาน ใต้พานมีผ้าทิพย์รองรับ หน้าผ้าทิพย์มีอักษรไขว้ชื่อย่อของจังหวัด ในปราสาทองค์ริมทั้งสองข้าง มีบายศรียันตะลุ่มอันเป็นเครื่องบูชาของชาวอีสาน เบื้องหลังมีพระธาตุพนม ซึ่งจังหวัดมุกดาหารแยกออกมาจากจังหวัดนครพนม และเคยอยู่ในอาณาจักรโคตรบูรเดียวกัน มีแนวแม่น้ำโขงอยู่ด้านหลัง ด้านตะวันออกพระอาทิตย์กำลังทอแสงหลังหมู่ก้อนเมฆ และตัวเลข ๒๕๒๕ คือปีที่ตั้งจังหวัดมุกดาหาร

ธงประจำจังหวัดมุกดาหาร



ดอกไม้ประจำจังหวัดมุกดาหาร



ช้างน้าว เป็นไม้มงคล และเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของจังหวัดมุกดาหาร เสน่ห์ของช้างน้าวที่ทำให้คนหลงใหลคือ ความงดงามของดอกที่มีสีเหลืองอร่าม ออกเป็นช่อกระจุก ดอกหนึ่งมีกลีบเลี้ยง ๕ กลีบ กลีบดอก ๕ - ๑๐ กลีบ มักออกดอกเต็มกิ่งก้านในช่วงฤดูแล้ง ก่อนที่ทั้งต้นจะผลิใบอ่อนเขียวขจีช่วงฤดูฝน ช้างน้าวเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางที่เจริญเติบโตในเขตป่าเขา ป่าแล้ง

นอกจากนี้ชาวมุกดาหาร ยังมีความเชื่อในเรื่องของการให้โชคลาภจากการเลี้ยงช้างน้าว คือ เมื่อถึงฤดูแล้งต้นช้างน้าวจะสลัดใบหรือผลัดใบหมดทั้งต้น ชาวบ้านนิยมตัดเอากิ่งช้างน้าวมาแช่ไว้ในแจกันหรือโอ่งน้ำ ตั้งเลี้ยงไว้ในบ้านเรือน เนื่องจากเชื่อกันว่าหากครอบครัวใดมีโชคลาภต้นช้างน้าวที่เลี้ยงไว้จะผลิดอกเหลืองอร่ามให้ได้ชื่นชม นอกจากนี้ต้นช้างน้าวชาวพื้นเมืองเรียกกันว่าดอกเดือนสาม ส่วนชาวจีนและชาวญวนในท้องถิ่นมุกดาหารจะเรียกกันว่าต้นมังกรหรือต้นตรุษจีน

ข้อมูลพื้นฐาน

จังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศ ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน ระยะทาง ๗๒ กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครระยะทาง ๖๔๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๗๑๒,๓๙๔ ไร่ (๔,๓๓๙.๘๓ ตารางกิโลเมตร) ประกอบด้วย ๗ อำเภอ ประชากรรวม ๓๓๙,๐๐๐ คน

มีทำเลที่ตั้งอยู่ปลายทางด้านตะวันออกสุดของประเทศไทย ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor : EWEC) ก่อนข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๒ เข้าสู่แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นแขวงใหญ่อันดับสองรองมาจากนครหลวงเวียงจันทน์ และมีประชากรมากกว่า ๑ ล้านคน



อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอนาแก อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม และอำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

ทิศใต้ ติดกับอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ และอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันออก ติดกับแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน ระยะทางยาว ๗๒ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอเขาวง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด



ลักษณะภูมิประเทศ

ทิศเหนือและทิศใต้ของจังหวัดเป็นที่ราบสูง ทิศตะวันตกมีเทือกเขาภูพาน มีลักษณะเป็นป่าโปร่งบางแห่งเป็นป่าทึบ ส่วนทิศตะวันออกเป็นที่ราบสลับป่าไม้ และมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทางประมาณ ๗๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ราบร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่จังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๙๕๓,๓๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๕ ของพื้นที่จังหวัด และที่สำคัญจังหวัดมุกดาหารยังเป็นพื้นที่ที่ไม่มีภัยพิบัติรุนแรง เช่น น้ำท่วม ไฟป่า ปัญหาหมอกควัน เป็นต้น



ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม จะมีมวลอากาศเย็นหรือบริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปะทะกับมวลอากาศร้อน ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดพายุฝนฟ้าคะนองลมกรรโชกแรง หรือเรียกอีกอย่างว่า พายุฤดูร้อน ซึ่งอาจสร้างความเสียหายในบริเวณที่พายุพัดผ่านบ้างเล็กน้อย

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม จะเกิดฝนทิ้งช่วงประมาณปลายเดือนมิถุนายน - ต้นเดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนที่เกิดจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นเข้ามา และปริมาณฝนที่เกิดจากร่องฝนหรือร่องความกดอากาศต่ำ พาดผ่านในแนวตะวันออก - ตก ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองเป็นบริเวณกว้าง ส่วนปริมาณฝนมากที่สุดเกิดจากพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนตอนใต้เคลื่อนเข้ามาประมาณ ๒ - ๓ ลูกต่อปี จะเกิดฝนตกเป็นบริเวณกว้าง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ จะมีมวลอากาศเย็นหรือบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน แผ่ลงมาปกคลุมบริเวณดังกล่าวทำให้อากาศหนาวเย็น



การเดินทาง

รถยนต์ จังหวัดมุกดาหารอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครระยะทาง ๖๔๒ กิโลเมตร การเดินทางจะใช้เส้นทางกรุงเทพ - นครราชสีมา - บ้านไผ่ - มหาสารคาม - ร้อยเอ็ด - โพนทอง - คำชะอี - มุกดาหาร หรือใช้เส้นทาง กรุงเทพ - นครราชสีมา (ทางหลวงหมายเลข ๒) เลี้ยวขวาเข้าเส้นทางหมายเลข ๒๐๗ ที่บ้านวัด ผ่านประทาย - พุทไธสง - พยัคฆภูมิพิสัย - (ทางหลวงหมายเลข ๒๐๒) - เกษตรวิสัย - สุวรรณภูมิ - ยโสธร -แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๑๖๙ ผ่านทรายมูล - กุดชุม - เลิงนกทา - แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ ผ่านนิคมคำสร้อย เข้าสู่จังหวัดมุกดาหาร มีรถประจำทางวิ่งประจำทุกวัน คือ บริษัท ขนส่ง จำกัด บริการเดินรถจากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๐ ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมีรถโดยสารประจำทางเชื่อมระหว่างจังหวัดมุกดาหารและจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครพนม จังหวัดสกลนคร จังหวัดอุดรธานี จังหวัดมหาสารคาม และนครราชสีมา โดยสามารถสอบถามรายละเอียดการเดินรถได้ที่ สถานีขนส่งจังหวัดมุกดาหาร โทรศัพท์ / โทรสาร ๐ - ๔๒๖๑ - ๑๔๗๘



รถไฟ มีบริการรถด่วน รถเร็ว และรถด่วนพิเศษ หรือสปรินเตอร์ ทุกวัน เส้นทาง (กรุงเทพ - อุบลราชธานี) เมื่อลงรถไฟที่สถานีอุบลราชธานี อำเภอวารินชำราบแล้ว สามารถต่อรถโดยสารประจำทางปรับอากาศไปยังจังหวัดมุกดาหาร ระยะทางประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทรศัพท์ ๐ - ๒๖๒๑ - ๘๗๐๑, สถานีรถไฟอุบลราชธานี โทร. ๐ - ๔๕๓๒ - ๑๐๐๔ หรือสายด่วน ๑๖๙๐

เครื่องบิน หากต้องการเดินทางโดยเครื่องบิน สามารถใช้บริการที่สนามบินอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดมุกดาหารประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร หรือสนามบินนครพนมและสนามบินสกลนคร ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดมุกดาหารประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร ปัจจุบันมีบริการรถตู้รับ - ส่ง จากสายการบินต่างๆ ระหว่างจังหวัดมุกดาหาร เช่น สายการบินแอร์เอเชีย สายการบินนกแอร์ เป็นต้น




'เมืองสำราญชายโขง เชื่อมโยงเศรษฐกิจ
พระเจ้าองค์หลวงศักดิ์สิทธิ์ สะพานมิตรภาพสอง'



ศักยภาพด้านทำเลที่ตั้ง

จังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และตั้งอยู่บนจุดกึ่งกลางตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก โดยมีสะพานมิตรภาพ ๒ (มุกดาหาร - สะหวันนะเขต) เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญ ทำให้เป็นศูนย์กลางการค้าและวัฒนธรรมกับประเทศในอนุภูมิภาคที่มีอุปสงค์ทางการค้าสูงหลายประเทศ เช่น สปป.ลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐประชาชนจีน

เส้นทาง EWEC เริ่มจากเมาะละแหม่ง ของสหภาพเมียนมา ผ่านเข้าสู่ประเทศไทยที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผ่านจังหวัดขอนแก่นมายังมุกดาหาร ข้ามสะพานมิตรภาพ ๒ ไปยังแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ตามเส้นทางหมายเลข ๙ ซึ่งเป็นที่ตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน - เซโน เชื่อมโยงไปเขตเศรษฐกิจพิเศษลาวบาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าสู่เส้นทางหมายเลข ๑ ออกสู่ท่าเรือดานัง และสามารถขึ้นไปยังเวียดนามตอนเหนือ เข้าสู่พื้นที่ทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน เขตเศรษฐกิจพิเศษฉงจั่ว มลฑลกวางสี เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงมีนครหนานหนิงเป็นเมืองหลัก ประชากรมากกว่า ๑๐๐ ล้านคน ซึ่งจะเป็นแหล่งรองรับสินค้าขนาดใหญ่ของจังหวัดมุกดาหาร



ระยะทางของเส้นทาง EWEC หากวัดจากจังหวัดมุกดาหารถึงนครดานัง ของประเทศเวียดนาม ระยะทางประมาณ ๕๒๗ กิโลเมตร โดยผ่านเส้นทางในส่วนของ สปป.ลาว เริ่มจากสะพานมิตรภาพ ๒ (มุกดาหาร - สะหวันนะเขต) จากเมืองไกสอน พมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต ไปตามเส้นทางหมายเลข ๙ ผ่านเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน - เซโน ที่เมืองอุทุมพอน เมืองพะลานไซ เมืองพิน สิ้นสุดที่บ้านแดนสะหวัน เมืองเซโปน ชายแดน สปป.ลาว - เวียดนาม ที่ด่านลาวบาว ระยะทางประมาณ ๒๔๗ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง ๒ ช่องจราจร ตลอดสาย

เข้าสู่เส้นทางในส่วนของเวียดนาม เริ่มจากด่านลาวบาว ที่ตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษลาวบาว จังหวัดกวางตรี และไปเชื่อมต่อกับเส้นทางหมายเลข ๑ ของเวียดนาม ที่เมืองดองฮา จังหวัดกวางตรี ระยะทาง ๘๐ กิโลเมตร นอกจากนั้นยังสามารถเดินทางลงไปทางตอนใต้ของประเทศเพื่อต่อไปยังเมืองเว้ และท่าเรือดานัง เมืองดานัง ระยะทางประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง ๒ ช่องจราจร ตลอดสาย

เส้นทาง EWEC จากจังหวัดมุกดาหารสามารถเชื่อมต่อไปยังเมืองฉงจั่ว นครหนานหนิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระยะทาง ๑,๓๔๐ กิโลเมตร โดยนับระยะทางจากจังหวัดมุกดาหารถึงเมืองดองฮา จังหวัดกวางตรี สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระยะทาง ๓๒๗ กิโลเมตร จากเมืองดองฮา เดินทางขึ้นเหนือผ่านเมืองดงเห่ย จังหวัดกวางบินห์ จังหวัดฮาติงห์ เมืองวินห์ จังหวัดเงะฮาน จังหวัดทันหัว จังหวัดนินตินห์ เข้าสู่กรุงฮานอย ระยะทาง ๖๒๐ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง ๒ ช่องจราจรตลอดสาย การเดินทางจากมุกดาหารต้องแวะพักค้างที่เมืองวินห์ จังหวัดเงะฮาน เส้นทางดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงไปเข้าสู่ประเทศจีนตอนใต้ โดยใช้เส้นทางจากฮานอย ผ่านเมืองลังเซิน เมืองชายแดนของเวียดนาม ระยะทาง ๑๖๕ กิโลเมตร

เข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ด่านโหยว อวี้ กวาน เข้าสู่เมืองผิงเสียง ผ่านเมืองฉงจั่ว ไปถึงนครหนานหนิง มลฑลกวางสี ระยะทาง ๒๓๐ กิโลเมตร ทั้งนี้ หากรวมระยะทางจากจังหวัดมุกดาหาร ไปเมืองฉงจั่ว ประมาณ ๑,๓๔๐ กิโลเมตร

ด้านความสัมพันธ์กับแขวงสะหวันนะเขต

จังหวัดมุกดาหารมีความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เนื่องจากมีความสัมพันธ์กันมายาวนาน และมีความใกล้ชิดทางเครือญาติ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม ประเพณี ที่ใกล้เคียงกัน ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข และมีกรอบความร่วมมือที่สำคัญ คือ คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย - ลาว จังหวัดมุกดาหาร - แขวงสะหวันนะเขต ซึ่งได้มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี



มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเป็นเมืองคู่แฝด กับประเทศเพื่อนบ้าน ...ดังนี้...

• ความร่วมมือเมืองคู่แฝดระหว่าง จังหวัดมุกดาหารกับแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ได้จัดทำ MOU ระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

• ความร่วมมือเมืองคู่แฝดระหว่าง จังหวัดมุกดาหารกับจังหวัดกวางตรี สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้จัดทำ MOU ระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

• ความร่วมมือเมืองคู่แฝดระหว่าง จังหวัดมุกดาหารกับเมืองฉงจั่ว นครหนานหนิง มลฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้จัดทำ MOU ระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔



อนุสาวรีย์เจ้าจันทกินรี

อนุสาวรีย์พระยาจันทรศรีสุราชอุปราชามันธาตุราช (เจ้าจันทกินรี) เจ้าเมืองมุกดาหารคนแรก และผู้ก่อตั้งจังหวัดมุกดาหาร การสร้างอนุสาวรีย์เจ้าจันทกินรี เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ให้ชาวมุกดาหาร และบุคคลทั่วไปได้รำลึก รวมถึงยกย่องในคุณงามความดีของท่าน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดมุกดาหารในอนาคต



หอประชุม ๒๕๐ ปี

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดหอประชุม ๒๕๐ ปี มุกดาหาร เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๕๐ ปี เมืองมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓









ซ้ายไปขวา
นายสรสิทธิ์ ฤทธิ์สรไกร อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร, นายชาญวิทย์ วสยางกูร อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร, นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี, นายชยันต์ ศิริมาศ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

แหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดมุกดาหาร

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ





อุทยานแห่งชาติภูผาเทิบ

เดิมชื่ออุทยานแห่งชาติมุกดาหาร เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๕๙ ของประเทศไทย มีเนื้อที่ ๔๘.๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๐,๓๑๒.๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร และอำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ภายในอุทยานฯ มีลักษณะเป็นภูเขาหินทราย ประกอบด้วยเทือกเขาน้อยใหญ่หลายลูกติดต่อกัน และเป็นส่วนปลายสุดของเทือกเขาภูพาน สภาพส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ อีกทั้งเป็นแหล่งกำเนิดของลำห้วยหลายสาย เช่น ห้วยตาเหลือก ห้วยสิงห์ ห้วยเรือ ห้วยมะเล ห้วยชนช้าง เป็นต้น ภายในอุทยานฯ มีสถานที่น่าเที่ยวชมมากมายให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างใกล้ชิด

ถนนมุกดาหาร - ดอนตาล ๒๕ หมู่ ๕ บ้านคอนสาย ตำบลนาสีนวล อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร



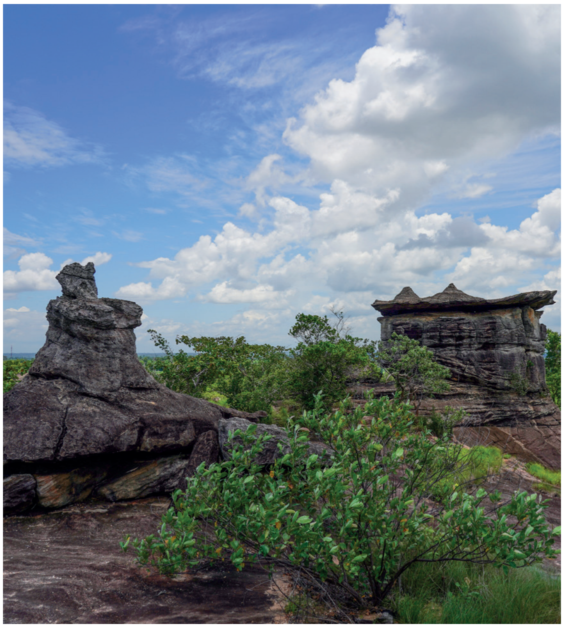


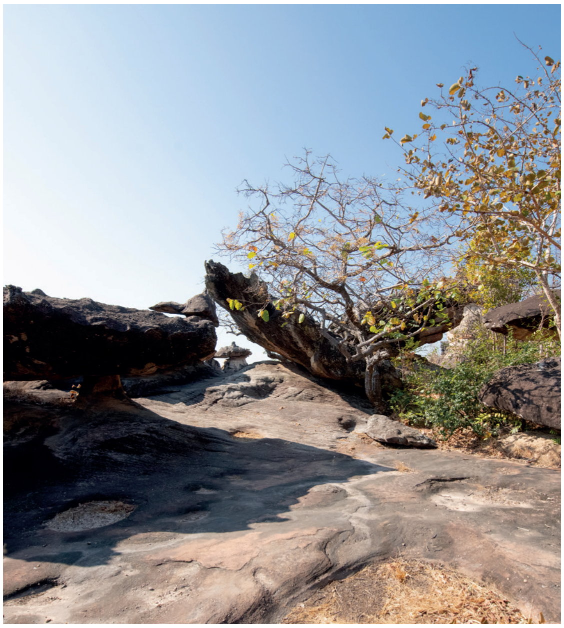
“หลายศตวรรษผ่านแต้มแต่งสีสัน อัศจรรย์ดุสิตางามตามซอกหิน
บ้างจานบิน เก๋งจีน หัวมงกุฎ สะดุดตาให้หลงใหลเมื่อได้ยล”

กลุ่มหินเทิบ เกิดจากการกัดเซาะของฝน น้ำ ลม และแสงแดด ผ่านกาลเวลาประมาณ ๑๐๐ ล้านปี ทำให้กลุ่มหินเหล่านี้มีรูปร่างวิจิตรพิสดาร มีรูปทรงที่แตกต่างกัน เช่น มีรูปร่างเหมือนเครื่องบินไอพ่น จานบิน ดอกบัวบาน รองเท้าบู๊ต เก๋งจีน มงกุฎ หินสถูป และหินรูปร่างลักษณะต่างๆ อยู่รอบบริเวณลานหินกว้าง หินบางก้อนมีลักษณะวางซ้อนทับกัน นับเป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่โดดเด่นของอุทยานแห่งชาติภูผาเทิบ จังหวัดมุกดาหาร









ลานมุจลินท์ เป็นลานหินเรียบทอดยาวขนาด ๑ ตารางกิโลเมตร ต่อจากกลุ่มหินเทิบ มีพันธุ์ไม้พุ่มจำพวกข่อยหิน นางฟ้าจำแลง อ้นเหลือง และกระโดนดาน แต่จุดเด่นของที่นี่คือ กลุ่มดอกหญ้าของพืชขนาดเล็ก เช่น สร้อยสุวรรณา หยาดน้ำค้าง หนาวเดือนห้า และดุสิตา โดยจะออกดอกบานสะพรั่งช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม



น้ำตกวังเดือนห้า เป็นน้ำตกขนาดเล็กเกิดจากสายธารที่ไหลผ่านลานหินมุจลินท์ นักท่องเที่ยวนิยมไปชมทัศนียภาพ และเล่นน้ำตกในช่วงฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งจะมีบ่อน้ำซับไหลหล่อเลี้ยงพืชพันธุ์และสัตว์ป่า



อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ อยู่ในเขตตำบลนาสีนวน อำเภอเมืองมุกดาหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติภูผาเทิบ มีลักษณะเป็นทะเลสาบขนาดไม่ใหญ่ บริเวณเชิงเขา มีป่าไผ่ขึ้นสลับเป็นแนว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์สวยงามแห่งหนึ่งของจังหวัด







ผาอูฐ หน้าผาแห่งนี้มีประติมากรรมหินรูปร่างคล้ายอูฐทะเลทรายและเป็นจุดชมวิวที่สวยงาม สามารถมองเห็นภูถ้ำพระ ผาผักหวานและผาขี้หมูได้อย่างชัดเจน เบื้องล่างคือหุบเขากว้างไกลและมีป่าไม้เขียวขจีปกคลุม

ถ้ำฝ่ามือแดง อยู่ที่ภูอ่างบก บ้านส้มป่อย ตำบลนาสีนวน อำเภอเมือง พบโดยชาวฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๗ อยู่ห่างจากแม่น้ำโขงประมาณ ๔ กิโลเมตร ภาพเขียนอยู่บนหน้าผาหันหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ หน้าผายาวประมาณ ๖๐ เมตร กว้างประมาณ ๕ เมตร เขียนอยู่บนพื้นหินสีส้ม ชมพู ม่วง น้ำตาล เทา และสีนวล แบ่งภาพออกเป็น ๑๔ กลุ่ม ภาพเขียนดังกล่าวแสดงถึงพฤติกรรมของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์เมื่อ ๓,๐๐๐ ปีก่อน



แก่งกะเบา

เป็นแก่งหินยาวเหยียดตามลำน้ำโขง บนฝั่งยังมีลานหินกว้างใหญ่เป็นที่พักผ่อนได้อย่างดี ในฤดูแล้งน้ำลดจนเห็นเกาะแก่งกลางน้ำ และหาดทรายสวยกว่าฤดูอื่นๆ ภายในยังมี องค์พญาศรีภุชงค์มุกดานาคราช รูปปั้นพญานาคสีขาวขนาดใหญ่ให้นักท่องเที่ยวได้มาขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคล นอกจากนี้บริเวณริมแก่งกระเบามีร้านอาหารสำหรับบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเมนูขึ้นชื่ออย่าง หมูหันรสชาติอร่อยตามแบบฉบับสูตรเด็ดของท้องถิ่น

“แก่งหินงามยาวเหยียดตามนที มีของดีขึ้นชื่อลือชิวหา
หมูหันแก่งกะเบาอร่อยลิ้นอุรา สุขใจหนาเมื่อชื่นชมภิรมย์ใจ”








พญาศรีภุชงค์มุกดานาคราช
แก่งกะเบา อ.หว้านใหญ่ จ.มุกดาหาร





หมู่ที่ ๑๐ ตำบลป่งขาม อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก

อยู่ห่างจากจังหวัดมุกดาหาร ๒๓ กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอนิคมคำสร้อย เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ใช้กักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร มีทิวทัศน์ที่สวยงาม สามารถมองเห็นวนอุทยานภูหมู ภูแผงม้า เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ หน้าแล้งน้ำจะสวยใส สะอาด นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งทำประมงสำหรับชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงอีกด้วย







ตำบลนากอก อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

วนอุทยานภูหมู

ห่างจากตัวอำเภอนิคมคำสร้อย ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร เป็นภูเขาขนาดเล็กที่มีความสูง ๓๕๓ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล มีพื้นที่ราบบนยอดเขา ประมาณ ๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๕๐๐ ไร่ ปกคลุมไปด้วยป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ทางขึ้นเป็นถนนลาดยางสองข้างทางปกคลุมไปด้วยต้นไม้มากมาย นอกจากนี้ยังมีน้ำตกที่สวยงาม มีน้ำเฉพาะหน้าฝนเท่านั้น ทางลงน้ำตกเป็นหน้าผาสูงชันโดยการไต่บันไดไม้ มีจุดชมวิวริมหน้าผา ๓ จุด มองเห็นไร่นาของชาวบ้านไกลสุดลูกหูลูกตา ในฤดูหนาวลมจะพัดแรงและมีอากาศหนาวมาก ในอดีตเคยเป็นฐานทัพของทหารอเมริกา เนื่องจากมีลักษณะเป็นหน้าผาสูงชัน เหมาะในเชิงยุทธศาสตร์








ผาพบรัก
ภูหมู





ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ ถนนชยางกูร ตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

แม่น้ำโขง

ช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดมุกดาหาร ทอดยาวตามแนวพื้นที่อำเภอหว้านใหญ่ อำเภอเมืองมุกดาหาร และอำเภอดอนตาล มีเกาะแก่งที่สวยงามมากมาย หาดทรายริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นทรายเกร็ดสีทองระยิบระยับสวยงาม จุดที่กว้างที่สุดของแม่น้ำโขงที่ไหลผ่านประเทศไทย อยู่บริเวณอำเภอเมือง กว้างประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร เป็นจุดที่มีภูมิทัศน์สองฝั่งโขงอันสวยงามจุดหนึ่ง สามารถชมทัศนียภาพช่วงดวงอาทิตย์ขึ้นตลอดจนดวงอาทิตย์ตก และมองเห็นธรรมชาติของทั้งสองฝั่ง คือตัวเมืองมุกดาหารและเมืองสะหวันนะเขต สปป.ลาว ตลอดแนวสาขาของลำน้ำโขง ในเขตจังหวัดมุกดาหารมีอยู่ ๔ สายที่สำคัญคือ ห้วยชะโนด ห้วยบางทราย ห้วยมุก และห้วยบังอี่



“เป็นสายนทีหล่อเลี้ยงชีวีมนุษย์ เปรียบประดุจคงคาธาราใหญ่
คนสี่แสนมุกดาหารได้ชื่นใจ แม่โขงให้วารีวิถีพอเพียง”



อุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว

เป็นอุทยานที่มีพื้นที่อยู่บนแนวรอยต่อ ๓ จังหวัด ได้แก่ อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร และอำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ประมาณ ๑๔๔,๓๗๕ ไร่ มีสภาพป่าที่สมบูรณ์และทิวทัศน์ที่สวยงาม นักท่องเที่ยวสามารถชมไม้ดอกธรรมชาติได้ในช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ภายในอุทยานฯ ยังมีลานกว้างริมอ่างเก็บน้ำห้วยหินข้อ ให้นักท่องเที่ยวได้มากางเต็นท์พักผ่อนในช่วงฤดูหนาว ท่ามกลางธรรมชาติที่แสนร่มรื่น

“ปทุมมาชูช่อกลางสระหิน ส่งกลิ่นหอมสะกดใจให้ลุ่มหลง
ธรรมชาติงดงามวิจิตรบรรจง ทามกลางพงไพร่ป่าพนาดง”







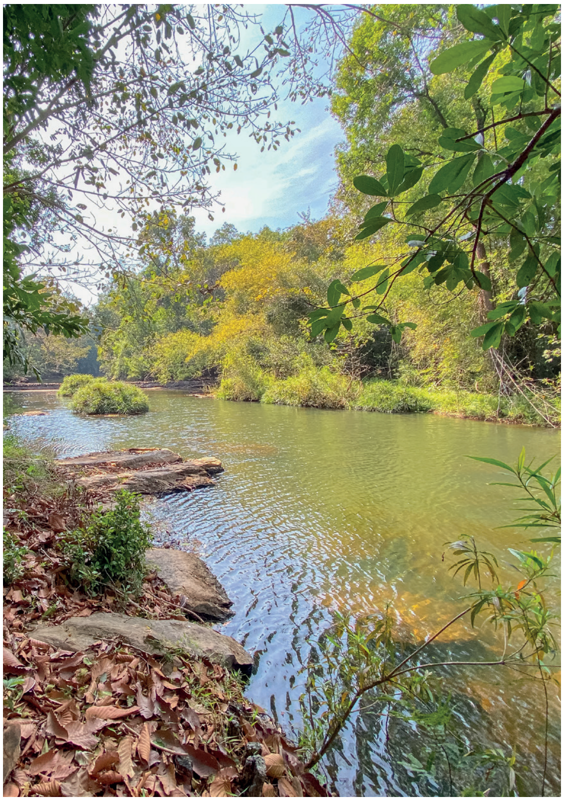


ตำบลป่าไร่ อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร

น้ำตกตาดโตน

เป็นน้ำตกสูง ๗ เมตร กว้าง ๓๐ เมตร มีแอ่งสำหรับเล่นน้ำได้ บรรยากาศร่มรื่นด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด อยู่ห่างจากอำเภอหนองสูง ประมาณ ๔ กิโลเมตร









ตำบลโนนยาง อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

หาดมโนภิรมย์

เป็นหาดทรายทอดยาว ระยะทาง ๕๐๐ เมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเล่นน้ำในช่วงฤดูแล้งของชาวมุกดาหารและนักท่องเที่ยว เนื่องจากน้ำแห้งลงเกิดหาดทรายลึกไปถึงกลางแม่น้ำ สามารถมองเห็นสะพานมิตรภาพ ๒ ได้ชัดเจน โดยอยู่ห่างจากอำเภอหว้านใหญ่ ประมาณ ๖ กิโลเมตร

ตำบลชะโนด อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร





แหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้น







สะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๒

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงประกอบพิธีเปิดสะพานมิตรภาพ ๒ และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ร่วมกับ ท่านบุนยัง วอละจิด รองประธานประเทศ แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

สะพานมิตรภาพ ๒ เป็นสะพานเชื่อมต่อแขวงสะหวันนะเขต กับจังหวัดมุกดาหาร โดยตัวสะพานเริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ตั้งอยู่ที่บ้านสงเปือย ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมืองมุกดาหาร ห่างจากตัวเมืองมุกดาหารไปทางทิศเหนือประมาณ ๗ กิโลเมตร โดยข้ามไปลงที่บ้านนาแก เมืองไกสอนพมวิหาน (เมืองคันทะบูลี) ซึ่งอยู่ห่างจากตัวแขวงสะหวันนะเขต ไปทางทิศเหนือประมาณ ๕ กิโลเมตร รูปแบบสะพานเป็นแบบคอนกรีต ๒ ช่องจราจร กว้าง ๘ เมตร ไหล่ทางข้างละ ๑.๕ เมตร ความยาวสะพานทั้งสิ้น ๒,๗๐๒ เมตร

สะพานมิตรภาพ ๒ นี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเส้นทางขนส่งเชื่อมโยงตะวันออกคือ นครดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ข้ามแม่น้ำโขงที่แขวงสะหวันนะเขต ต่อมายังจังหวัดมุกดาหาร และผ่านไปยังตะวันตกที่ชายแดนไทย - เมียนมา ที่อำเภอแม่สอด และเมืองเมียวดี และไปสิ้นสุดที่เมืองเมาะละแหม่งของเมียนมา

“เชื่อมโยงใจสองฝากฝั่งให้แน่นแฟ้น เป็นตัวแทนผูกจิตพิสมัย
มุกดาหารเจริญศิวิไลซ์ เป็นสะพานใจเชื่อมสู่ประตูอาเซียน”

ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

หอแก้วมุกดาหาร

เป็นสถานที่เก็บรักษาประวัติศาสตร์เมืองมุกดาหาร แสดงนิทรรศการภาพถ่ายของชนเผ่าในอดีต ๘ เผ่า เครื่องปั้นดินเผา ซึ่งแสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวมุกดาหารในอดีต สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ ครบ ๕๐ ปี เป็นหอคอยสูงใหญ่ที่ทันสมัยแห่งหนึ่ง สูงจากระดับพื้นดินถึงระดับหอชมวิว ๕๐ เมตร และจากหอชมวิวถึงยอดลูกแก้วมุกดาหาร ๑๕ เมตร มีทั้งหมด ๗ ชั้น ส่วนบนสุดเป็นหอชมวิวและลูกแก้วมุกดาหาร โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๘ เมตร สามารถชมทัศนียภาพและวิวทิวทัศน์ที่สวยงามรอบตัวเมืองมุกดาหาร และแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ส่วนลูกแก้วมุกดาหารมีลักษณะกลมสีขาวหมอกมัว ตรงกับลักษณะแก้วมุกดาหาร ซึ่งเป็นหนึ่งในนพรัตน์ ๙ ประการในตำนานของไทย ภายในลูกแก้วเป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรูปเนื้อเงินแท้บริสุทธิ์ผสมทองคำ ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๒๐ นิ้ว และพระพุทธรูปประจำวันเกิดทั้ง ๗ วัน เพื่อให้ประชาชนกราบไหว้บูชา แกนหอคอยมีช่องลิฟท์และบันไดเวียนสำหรับอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขึ้นชมวิว



"สูงเสียดฟ้าเด่นสง่ากลางเวหา เห็นพสุธาแดนไกลใฝ่ถวิล
จัดสร้างขึ้นถวายองค์พระภูมินทร์ สูงจากดินห้าสิบเมตรเขตนิทรรศการ"










ณ หอแก้วมุกดาหาร
ยินดีต้อนรับ











ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ตลาดอินโดจีน

ตั้งอยู่ที่ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร บริเวณถนนสำราญชายโขง ตลาดยาวประมาณ ๑ กิโลเมตร อยู่ติดริมแม่น้ำโขง เป็นแหล่งศูนย์รวมสินค้านานาชนิด ทั้งจากประเทศจีน รัสเซีย เวียดนาม สปป.ลาว นอกจากนี้ยังมีสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองของจังหวัดมุกดาหาร เช่น ผ้าทอ ผ้าไหมมัดหมี่ เครื่องจักสาน ตลอดจนสินค้า OTOP รวมทั้งสมุนไพรพื้นบ้านต่างๆ มากมาย

ตลาดอินโดจีนในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่นแวะมาเลือกชมเลือกซื้อสินค้ามากมาย โดยวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ จะมีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสินค้ามีราคาถูก นอกจากนี้ยังสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์แม่น้ำโขงได้อย่างชัดเจน และในช่วงแข่งเรือออกพรรษาจะมีประชาชนเดินทางมาชมการแข่งขันและมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก



“คนพลุกพล่านจับจ้องมองสินค้า ตระการตานานาของเครื่องใช้
อิเล็กทรอนิกส์ โอท็อป มีมากมาย ต่างจับจ่ายเลือกสรรของต้องประสงค์”







ซอยสำราญชายโขงฝั่งใต้ ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ตลาดราตรี

ตั้งอยู่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร เป็นตลาดถนนคนเดินยามเย็นที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดมุกดาหาร มีร้านจำหน่ายสินค้านานาชนิดประมาณ ๓๐๐ ร้านค้า อาทิ อาหารคาวหวาน ผลไม้ เสื้อผ้าแฟชั่น อาหารพื้นเมือง อาหารสด อาหารแห้ง อาหารตามสั่ง ของฝากต่างๆ เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. โดยจะปิดถนนขายตั้งแต่จากสี่แยกถนนวิวิธสุรการ สี่แยกอุตุนิยมวิทยา และสามแยกหลังโรงพยาบาลมุกดาหาร







"เป็นอู่ข้าวอู่น้ำยามอัสดง ให้ไหลหลงมนต์เสน่ห์แห่งสีสัน
หลากหลายอย่างคาวหวานให้เลือกสรร บรรยากาศนั้นคึกคักจักชอบใจ"







ถนนสองนางสถิตย์ อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร



แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม


พญาเต่าหิน
เสี่ยงโชค
มหาลาภ

วัดพุทธโธธัมมธโร (วัดภูด่านแต้)

ตั้งอยู่บ้านชัยมงคล ตำบลโชคชัย อำเภอนิคมคำสร้อย ริมทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ ห่างจากตัวอำเภอนิคมคำสร้อย ประมาณ ๔ กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่อธรรมจักร พระพุทธรูปขนาดใหญ่ ซึ่งด้านหลังมีธรรมจักรเปล่งรัศมีอยู่ด้านบน มีความอ่อนช้อย สวยงาม สามารถมองเห็นได้แต่ไกล บริเวณวัดเป็นหินดานธรรมชาติ สงบร่มรื่น มีนักท่องเที่ยวมานมัสการและชมความงามอยู่เสมอ




แหล่งเรียนรู้
วิถีชุมชนคุณธรรมวัดพุทโธธัมมธโร
ตำบลโชคชัย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร


วัดภูดานแต้


พระดำรัสตรัสสั่ง
โย โข อานนฺท มยา ธมฺโมจ วินโยจ เทสิโต ปญฺญตฺโต โส โว มมจฺจเยน สตฺถา
ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยใด ที่เราแสดงแล้ว บัญญัติไว้แล้วแก่เธอทั้งหลาย
ธรรมและวินัยนั้น จักเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย ในเมื่อเราล่วงลับไปแล้ว


ศาลาการเปรียญ
พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์
(ท่านพ่อลี ธมฺมธโร)
หลวงปู่พระชัยมงคล จ.สมุทรปราการ อนุสรณ์





ตำบลโชคชัย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

สักการสถานพระมารดาแห่งมรณสักขี วัดสองคอน

โบสถ์คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกติดกับแม่น้ำโขง ลักษณะทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส แต่ละด้านมีเสา ๗ ต้น เพื่อสื่อถึง ๗ มรณสักขี ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ มีความสวยงามและใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เคยได้รับรางวัลสถาปัตยกรรมดีเด่น จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ.๒๕๓๙ และจากสมาคมสถาปนิกระหว่างชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ภายในโบสถ์มีหุ่นขี้ผึ้งและพระธาตุของนักบุญราศีทั้ง ๗ บรรจุในโลงแก้วอันสวยงาม บริเวณรอบๆ มีสิ่งที่น่าสนใจ อาทิ บ้านพักบุญราศี ป่าศักดิ์สิทธิ์ และกางเขนเหล็ก

“สถาปัตยกรรมเด่นเป็นสง่า คือมรณาสักขีที่ยิ่งใหญ่
เจ็ดนักบุญราศรีผู้เลื่อมใส ศาสนิกได้น้อมนบวันทา”




วัดสองคอน
WATSONGKHON




สักการสถาน พระมารดาแห่งมรณสักขี ประเทศไทย
OUR LADY OF THE MARTYRS OF THAILAND SHRINE













บ้านสองคอน ตำบลป่งขาม อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

วัดศรีมงคลใต้

วัดเก่าแก่สร้างสมัยกรุงธนบุรี ภายในวิหารประดิษฐานพระเจ้าองค์หลวง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปเก่าแก่ และศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองมุกดาหาร ประชาชนชาวไทยและลาวเลื่อมใสศรัทธามาหลายชั่วอายุคน

วิหารวัดศรีมงคลใต้ เป็นวิหารขนาดใหญ่ ก่ออิฐถือปูน ตั้งอยู่บนฐานไม่สูงนัก หลังคาจั่วลาดชัน สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๓ ด้านหน้าจั่วตกแต่งด้วยลายปูนปั้นสลักลายต่างๆ ที่เสาและผนังด้านข้างมีคันทวยไม้แกะสลักเป็นลายดอกไม้สวยงาม มีบันไดทางขึ้นวิหาร ๓ ทาง คือ ด้านหน้าเป็นประตูสำคัญ บานประตูเป็นไม้แกะสลัก เหนือประตูเป็นหน้าบันอยู่ภายใต้ซุ้มปูนขนาดใหญ่ เป็นรูปสัตว์ในเทพนิยาย ข้างบันไดหน้าวิหารมีรูปราชสีห์ สิงห์ ยักษ์ หน้าต่างเจาะเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีเฉพาะที่ผนังด้านข้างเท่านั้น

พระเจ้าองค์หลวง เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๒.๒๐ เมตร สูงถึงยอดพระเมาลี ๒ เมตร รวมทั้งฐานสูง ๓ เมตร มีผู้เล่าสืบต่อกันมาว่า องค์พระภายในเป็นพระพุทธรูปทองคำ แต่ภายนอกเหมือนสร้างก่ออิฐถือปูน ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ ขณะที่เจ้ากินรีควบคุมบ่าวไพร่ถางป่าอยู่ใกล้ต้นตาล ๗ ยอด เจ้ากินรีได้พบพระพุทธรูป ๒ องค์ องค์ใหญ่เป็นพระพุทธรูปก่ออิฐถือปูน องค์เล็กเป็นพระพุทธรูปเหล็กอยู่ใต้ต้นโพธิ์ เจ้ากินรีจึงให้สร้างวัดขึ้นในบริเวณนั้นและตั้งชื่อว่า วัดศรีมุงคุณ (วัดศรีมงคล) เพื่อเป็นมงคลนามแก่ชาวเมืองและเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทั้งสององค์ เมื่ออัญเชิญพระพุทธรูปสององค์ไปไว้ในโบสถ์แล้ว วันรุ่งขึ้นเมื่อพระภิกษุประจำวัด จะเข้าไปสักการะก็ไม่พบพระพุทธรูปเหล็ก (องค์เหล็ก) เมื่อค้นดูรอบๆ บริเวณวัด ปรากฏว่าพระพุทธรูปเหล็กกลับไปประดิษฐานอยู่ใต้ต้นโพธิ์ที่เดิมแต่จมลงไปในดิน และค่อยๆ จมลงในดินเหลือแต่ยอดพระโมฬี เจ้ากินรีจึงให้สร้างแท่นสักการบูชาไว้ ณ ที่นั้นและถวายพระนามว่า พระหลุบเหล็ก ส่วนพระพุทธรูปองค์ใหญ่ยังคงประดิษฐานอยู่ในโบสถ์วัดศรีมงคลใต้ เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองตลอดมาจนถึงปัจจุบัน









ตำบลในเมือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

วัดศรีมงคลเหนือ

เป็นวัดธรรมยุตินิกาย สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ปัจจุบันเป็นสถานที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์และสวยงามหลายองค์ ประชาชนนิยมมากราบไหว้บูชา ทำบุญ และนำบุตรหลานมาอุปสมบทที่โบสถ์วัดนี้ เมื่อถึงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา ฯลฯ พุทธศาสนิกชน จะมาเวียนเทียนที่นี่ นอกจากนี้เมื่อถึงเทศกาลวันลอยกระทง จะมีประชาชนจำนวนมากมาลอยกระทงที่ท่าน้ำวัด เพราะมีบันไดที่กว้างและยาวลงไปจรดกับลำน้ำโขง และในเทศกาลออกพรรษาที่มีประเพณีการแข่งเรือยาวที่วัดนี้จะมีผู้คนจำนวนมาก เพราะสามารถมองเห็นการแข่งขันเรือยาวได้ชัดเจน



ตำบลในเมือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

วัดศรีสุมังค์

อยู่ในตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร ภายในวัดมีวิหารเก่า สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ ลักษณะอาคารได้รับอิทธิพลจากตะวันตก เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ประตูและหน้าต่างเป็นรูปโค้งทำจากปูนปั้นเลียนแบบการก่ออิฐ ด้านหน้าอาคารมีประตูเข้าสามประตู มีหน้าต่างที่ผนังด้านซ้าย และด้านขวาด้านละสามบาน หลังคาเป็นหลังคาหน้าจั่วลดชั้น เดิมมุงด้วยกระเบื้องไม้ โครงสร้างภายในของหลังคาเป็นไม้พระประธานในวิหารเป็นพระพุทธรูปปางนาคปรก มีพุทธลักษณะแบบศิลปะลาว







ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร





เจดีย์ศรีไตรรัตนานุสรณ์ (แม่ชีแก้ว เสียงล้ำ)

เป็นเจดีย์ที่บรรจุอัฐิธาตุคุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ สร้างขึ้น ณ สำนักชีบ้านห้วยทราย ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร เพื่อเป็นอนุสรณ์ในฐานะเป็นถูปารหบุคคล (บุคคลผู้สมควรแก่การสร้างสถูปเจดีย์ถวาย) เป็นตัวอย่างแก่ผู้ปฏิบัติธรรมและอนุชนรุ่นหลัง ที่จะดำเนินการตามปฏิปทาเพื่อความพ้นทุกข์ เป็นเจดีย์ที่มีความสวยงามมาก มีรูปทรงแปดเหลี่ยม สูง ๒๕.๓๐ เมตร กว้าง ๑๖ เมตร




เจดีย์ศรีไตรรัตนานุสรณ์
คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ
Cetiya Sri Triratananusorn
Venerable Khun Mae Kaew







ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

วัดป่าวิเวกวัฒนาราม

ตั้งอยู่ทางทิศใต้บ้านห้วยทราย ตำบลคำชะอี ห่างจากอำเภอคำชะอี ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ๓ กิโลเมตร เป็นวัดที่ร่มรื่นด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด บุกเบิกโดยหลวงตามหาบัว ภายในเป็นที่ประดิษฐานของพระบรมสารีริกธาตุ และพระธาตุของสาวก มีพิธีสรงน้ำที่ยิ่งใหญ่ในวันมาฆบูชา และวันวิสาขบูชา ของทุกปี นอกจากนี้เจ้าอาวาสในอดีตคือ หลวงปู่จาม (พระพุทธทังกโร มหาปุญโญ) พระเกจิอาจารย์ที่เคารพนับถือของพุทธศาสนิกชนทั่วสารทิศ

"มหาปุญโญภิกขุผู้เห็นแจ้ง เปรียบดังแสงประทีปส่องให้มองเห็น
หลวงปู่จามสมณะผู้บำเพ็ญ พุทธะเห็นตรัสรู้สู่นิพพาน"






คาถาบูชาพระสีวลี







ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

วัดมโนภิรมย์

เดิมเรียกว่า วัดบ้านชะโนด ตามหลักฐานจารึกกล่าวว่า สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๐ พร้อมกับการตั้งบ้านชะโนด และเมืองมุกดาหาร วิหารมีลักษณะเป็นอาคารใหญ่ก่ออิฐถือปูน มีหลังคาชั้นเดียว เดิมมุงด้วยกระเบื้องดินเผา มีหน้าจั่วแหลมชันและงอนขึ้น มีซุ้มประตูด้านหน้าหนึ่งซุ้ม ประดับด้วยลายปูนปั้นอันวิจิตรตระการตา เป็นรูปหน้ากาล นาคหลายเศียร และนกในเทพนิยาย มีความอ่อนช้อยงดงามวิจิตร ผนังภายนอกด้านหน้าวิหารมีภาพจิตรกรรมเก่าแต่ภาพเลือนไปมากแล้ว ภายในวิหารประดิษฐานพระประธาน ปางมารวิชัย ซึ่งสร้างขึ้นพร้อมกับวิหาร มีทางขึ้นวิหารด้านละสองทาง ราวบันไดทางขึ้นวิหารทั้งด้านซ้ายและขวา เป็นปูนปั้นรูปสัตว์ผสม ระหว่างมังกร ปลา สิงห์ และยักษ์ มีเศษแก้วประดับ











ตำบลชะโนด อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร



วัดรอยพระพุทธบาทภูมโนรมย์

วัดเก่าแก่อยู่บนภูมโนรมย์ที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองมุกดาหาร แม่น้ำโขง และแขวงสะหวันนะเขตของ สปป.ลาว ภายในวัดมีพระธาตุภูมโนรมย์ และรอยพระพุทธบาทจำลอง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ มีสภาพถูกทิ้งร้าง เจ้าคณะอำเภอเมืองมุกดาหาร พระครูอุดมธรรมรักษ์ (หลวงตายอด) ได้มีการบูรณะบำรุงรักษาและป้องกันการทำลายโบราณสถานดังกล่าว

นอกจากนี้ภายในวัดยังมีพระพุทธรูปสำคัญอย่าง พระเจ้าใหญ่แก้วมุกดาศรีไตรรัตน์ ที่ประดิษฐานอยู่บนยอดภู สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย พ่นสีฉาบองค์พระด้วยสีขาว ขนาดหน้าตัก ๓๙.๙๙ เมตร สูง ๕๙.๙๙ เมตร รวมความสูงจากฐานถึงยอดเศียร ๘๔ เมตร

บริเวณใกล้เคียงมีอีกหนึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ประชาชนได้กราบสักการะอย่างองค์พญาศรีมุกดามหามุนีนีลปาลนาคราช องค์พญานาคขนาดใหญ่ ลำตัวของพญานาคนอนขดตัวไปมา สูงสง่าหันไปทางแม่น้ำโขง ลำตัวมีสีน้ำเงินฟ้า นักท่องเที่ยวนิยมมากราบขอพรในด้านความรัก สุขภาพ และความร่ำรวย

“องค์ปฏิมาสูงสง่าสงบนิ่ง ทุกๆ สิ่ง ธรรมชาติล้วนสร้างสรรค์
มโนรมย์แหล่งรวมใจที่สำคัญ รอยพระบาทนั้นเตือนใจให้ทำดี”









ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

วัดบรรพตคีรี (วัดภูจ้อก้อ)

ตั้งอยู่บนภูเขาในเขตอำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ต้องเดินขึ้นบันได จำนวน ๒๖๐ ขั้น วัดนี้เคยเป็นที่พำนักของหลวงปู่หล้า **"เขมปัตโต"** พระเถราจารย์สายวิปัสสนากรรมฐาน ภายหลังหลวงปู่หล้าละสังขาร ได้มีการจัดสร้าง "เขมปัตตเจดีย์" บรรจุอัฐิ สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นเจดีย์ทรงระฆังคว่ำ ชั้นบนเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงประวัติ ผลงาน เครื่องอัฐบริขารส่วนตัว และประดิษฐาน หุ่นขี้ผึ้งจำลองของหลวงปู่หล้า เขมปัตโต ให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้สักการบูชา

"หลวงปู่หล้าสายวิปัสนา พระเถรายิ่งใหญ่ในขุนเขา
เขมปัตตเจดีย์เปรียบเหมือนเงา ให้เหล่าพุทธศาสน์กราบไหว้บูชา"








ไม้นี้องค์ท่านหลวงปู่ใช้คอนน้ำจากห้วยค้อ
ขึ้นบนภูจ้อก้อตั้งแต่ พ.ศ.2500 ถึง2511
เป็นเวลา12ปี


เขมปัตตเจดีย์



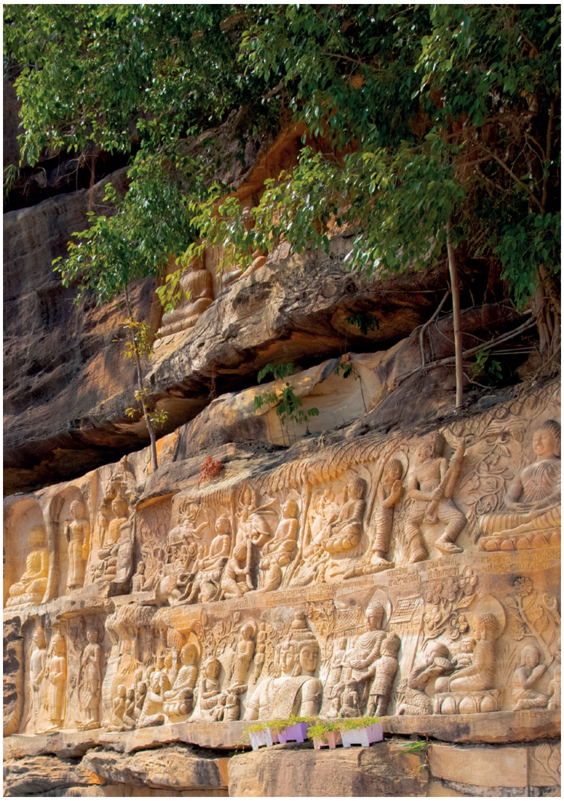


ตำบลหนองสูงใต้ อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

วัดถ้ำภูผาขาว

วัดที่ตั้งอยู่บนภูเขาที่มีชื่อว่าภูเขียว ลักษณะเป็นหน้าผาอันสูงชัน ด้านทิศตะวันออกของภูเขาแกะสลักพระพุทธรูปขนาดใหญ่สีทองเหลืองอร่าม สองข้างมีพระพุทธรูปเล็กรองลงมาอยู่ข้างละองค์ ทางขึ้นสู่ยอดเขาเป็นขั้นบันได ทำด้วยคอนกรีตสวยงาม บริเวณโดยรอบ สงบ ร่มเย็น บริเวณหน้าผาปลูกสร้างอาคารยื่นออกมา เป็นจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม สามารถมองเห็นหมู่บ้านหลายหมู่บ้าน อากาศเย็นสบาย ฤดูหนาวอากาศเย็นและลมแรง









ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

วัดศรีมหาโพธิ์

ภายในวัดมีสิม (โบสถ์) เก่าแก่ มีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องราวพระเวสสันดรชาดก และภาพเหตุการณ์ที่สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสด็จตรวจหัวเมืองในมณฑลอีสาน ประทับนั่งอยู่บนเกวียน มีกุฏิเก่าแก่ เป็นสถาปัตยกรรมแบบฝรั่งเศส บริเวณโดยรอบมองเห็นทิวทัศน์ที่สวยงามของแม่น้ำโขง ในฤดูแล้งน้ำโขงแห้งขอด จะเกิดเกาะแก่งเล็กน้อยขึ้นกลางลำแม่น้ำโขง ประชาชนทั้งสองฝั่งข้ามไปทำการเกษตรตามเกาะแก่งนั้น เพราะอุดมไปด้วยแร่ธาตุ ปุ๋ย ทำให้พืชผักเจริญเติบโตงอกงามเร็ว











ตำบลหว้านใหญ่ อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

วัดศรีบุญเรือง

วัดเก่าแก่ ที่มีพระพุทธรูปสำคัญอย่าง พระพุทธสิงห์สองพระพุทธรูปสำริด ปางมารวิชัย พระพุทธรูปเก่าแก่ เป็นที่เคารพสักการะของชาวเมืองมุกดาหาร ส่วนสูงเฉพาะองค์ถึงยอดพระเมาลี ๑.๒๐ เมตร ในเดือนเมษายน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปีจะอัญเชิญพระพุทธสิงห์สองมาให้ประชาชนทั่วไป ได้สรงน้ำพระ เพื่อความเป็นสิริมงคล











ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

วัดถ้ำจำปากันตสีลาวาส

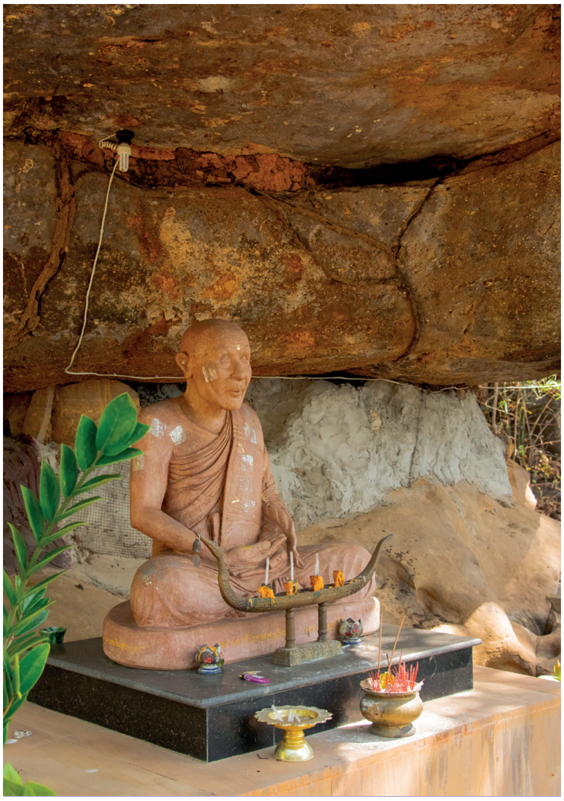
วัดเก่าแก่อายุประมาณ ๑๐๐ ปี เป็นที่พำนักของพระเกจิสายวิปัสสนาต่างๆ เช่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ตั้งอยู่ภายในถ้ำเพิงหินเชิงหน้าผาสูงของภูผากูด ซึ่งกั้นระหว่างอำเภอหนองสูงกับอำเภอคำชะอี















ตำบลหนองสูง อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

ศาลหลักเมือง

ตั้งอยู่บนถนนสองนางสถิตย์ (บริเวณตลาดราตรี) หน้าศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร เป็นที่เคารพสักการะของชาวจังหวัดมุกดาหาร ตัวศาลมีลักษณะเป็นแบบทรงไทยจตุรมุข กว้าง ๔ เมตร ยาว ๗ เมตร มีมุขยื่นออกมา ด้านละ ๒ เมตร สูงจากฐานถึงยอดหลังคา ๘.๔๕ เมตร บริเวณรอบตัวอาคารเป็นระเบียงยกพื้นสูง ๐.๘๕ เมตร ความกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๑๙ เมตร ส่วนเสาหลักเมือง มีลักษณะเป็นเสากลมเกลี้ยงยอดทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ทำด้วยไม้ชัยพฤกษ์ ลงรักปิดทอง มีพิธีบวงสรวงในวันที่ ๙ มกราคม ซึ่งตรงกับวัน "งานรวมเผ่าไทยมุกดาหาร มะขามหวานชายโขง" เป็นประจำทุกปี ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่องานเป็น "**งานกาชาดและงานของดีจังหวัดมุกดาหาร**"







ศาลหลักเมืองตั้งอยู่บริเวณศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร



อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ศาลเจ้าพ่อเจ้าฟ้ามุงเมือง

ในบริเวณศาลเจ้าพ่อเจ้าฟ้ามุงเมืองนี้มีหลักเมืองประดิษฐานอยู่ด้วย และไม่มีผู้ใดทราบความเป็นมาว่าสร้างในสมัยใด สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองมุกดาหาร แต่เดิมเป็นเพียงศาลไม้ ต่อมาได้บูรณะก่อสร้างเป็นศาลคอนกรีต ชาวเมืองมุกดาหารถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่คอยปกปักรักษาเมืองมุกดาหาร ให้ร่มเย็นเป็นสุข ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี ชาวเมืองมุกดาหารจะมีพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเจ้าฟ้ามุงเมืองเพื่อความเป็นสิริมงคล









ถนนสองนางสถิตย์ อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ศาลเจ้าแม่สองนางพี่น้อง

ตั้งอยู่ที่ถนนสำราญชายโขง ริมแม่น้ำเยื้องไปทางทิศเหนือของวัดศรีมงคลใต้ ติดกับด่านตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดมุกดาหาร เดิมเป็นศาลไม้แต่ได้มีการบูรณะเป็นศาลคอนกรีต ชาวจังหวัดมุกดาหารถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี จะมีพิธีบวงสรวงซึ่งจะจัดพร้อมกับศาลเจ้าพ่อฟ้ามุงเมือง







ถนนสำราญชายโขง ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

กลองมโหระทึก วัดมัชฌิมาวาส

เป็นกลองสำริดหน้าเดียว เส้นผ่าศูนย์กลาง ๘๖ เซนติเมตร สูง ๙๐ เซนติเมตร หน้ากลองเป็นรูปตะวันนูน มีแฉก ๑๔ แฉก มีรูปกบติดขอบกลอง ๔ ตัว เชื่อว่าอายุไม่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ ปี เป็นกลองที่พวกข่าและขอมโบราณเก็บสะสมไว้ ค้นพบเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ บริเวณริมตลิ่งแม่น้ำโขงที่น้ำเซาะพัง บ้านนาทาม อำเภอดอนตาล เดิมเก็บไว้ที่วัดเวินไชยมงคล ปัจจุบันได้เก็บรักษาไว้ที่วัดมัชฌิมาวาส (วัดกลาง) โดยสร้างเป็นหอกลองเก็บรักษาไว้อย่างมั่นคง













ตำบลดอนตาล อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร

กลองมโหระทึก อำเภอคำชะอี

ทำด้วยโลหะผสมระหว่างทองแดงกับดีบุกและตะกั่ว มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘๐ เซนติเมตร สูง ๗๐ เซนติเมตร หน้ากลองมีลายนูนเป็นรูปคล้ายดวงอาทิตย์หรือดวงจันทร์ มีรัศมี ๓๒ แฉก ไม่มีรูปกบประดับอยู่หน้ากลอง



คำสั่งจังหวัดมุกดาหาร

ที่ ๓๑๑๘/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/บรรณาธิการ จัดทำหนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร

ด้วยจังหวัดมุกดาหารได้กำหนดจัดพิมพ์หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร และ e-book ออนไลน์ เพื่อรวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงเหตุการณ์สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร เพื่อจัดทำเป็นจดหมายเหตุเก็บไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจังหวัด การประชาสัมพันธ์จังหวัดมุกดาหาร รวมถึงการสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เพื่อให้การจัดพิมพ์หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร และ e-book ออนไลน์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง สมบูรณ์ เนื้อหาครบถ้วน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ/บรรณาธิการ จัดทำหนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร	ประธานกรรมการ
๑.๒ รองผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร (ด้านเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนา)	รองประธานกรรมการ
๑.๓ รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดมุกดาหาร(ฝ่ายทหาร)	กรรมการ
๑.๔ ปลัดจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๕ ศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๖ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๗ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๘ ประชาสัมพันธ์จังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๙ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๑ ประธานอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๒ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒	กรรมการ
๑.๑๓ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๔ ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๕ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๖ นายกสมาคมสื่อมวลชนจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๗ นายกสมาคมสื่อมวลชนไทยอินโดจีน	กรรมการ
๑.๑๘ ประธานชมรมถ่ายภาพจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๑๙ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๒๐ นายกเทศมนตรีเมืองมุกดาหาร	กรรมการ
๑.๒๑ หัวหน้าสำนักงานจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๒๒ วัฒนธรรมจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๒๓ ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๑.๒๔ ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๑.๒๕ นายรุ่งเพชร กันตะบุตร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดมุกดาหาร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดมุกดาหาร เพื่อจัดพิมพ์หนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร

๒.๒ จำแนกวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร และ e-book ออนไลน์

๒.๓ สังเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ เรียบเรียงข้อมูลเพื่อจัดทำโครงร่างหนังสืออนุสรณ์ ๒๕๐ ปี จังหวัดมุกดาหาร และ e-book ออนไลน์

๒.๕ จัดทำต้นฉบับพร้อมเอกสาร หลักฐานและภาพถ่ายตามเนื้อหาเรื่องที่รับผิดชอบให้แล้วเสร็จ

๒.๖ ประชุมปรึกษาหารือ ตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาสาระให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

๒.๗ เผยแพร่หนังสือฉบับสมบูรณ์ต่อสาธารณะ

๒.๘ ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหารมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายชยันต์ ศิริมาศ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

